

Petőfi Sándor Általános Iskola

Pedagógiai Programja

2020.

Tartalom

1. Az iskola bemutatása	5
1.1. Iskolánk alapadatai	5
1.2. Történeti áttekintés:	5
1.4. Az iskola képzési rendje.....	6
2. nevelési programunk.....	6
2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	6
2.1.1. Nevelő-oktató munkánk alapelvei.....	6
2.1.2. Nevelési – oktatási céljaink.....	7
2.1.3. A célok megvalósulása érdekében feladataink.....	7
2.1.4. A feladatok megvalósítását segítő eszközök, eljárások	7
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	8
2.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
2.3.1. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés	11
2.3.2. A tanórákon kívül szervezett foglalkozások	12
2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	15
2.4.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	15
2.4.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	16
2.4.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	17
2.4.4. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás	18
2.4.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....	18
2.5. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	20
2.6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	20
2.7. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	21
2.7.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	21
2.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	29
2.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	31
2.10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	34
2.10.1. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái	34
2.10.2. Iskolánk kapcsolatai külső – közvetett – partnereinkkel.....	36
2.10.3. Felkészülés a szolgáltatói szerepre, referencia intézményi munka:	40
2.11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	40
2.11.1. Az iskola induló évfolyamára való belépés feltételei.....	40
2.11.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	41
2.11.3. Az intézménybe lépés, átjárhatóság feltételei:	42

3. Az intézmény helyi tanterve	44
3.1 A választott kerettanterv megnevezése	44
3.2 A választott kerettanterv feletti óraszám	44
3.3. Óraterv	45
3.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	47
3.4 A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	47
3.5 Mindennapos testnevelés	54
3.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	54
3.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	55
3.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	56
3.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	58
3.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	59
3.11.1. Csoportbontások szervezésének elvei	59
3.11.2. Egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	60
3.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	60
3.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	60
3.14 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	62
3.14.1 A magatartás értékelésének elvei	62
3.14.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei	65
3.14.3 A jutalmazás iskolai elvei	66
3.15. Ellenőrzés, értékelés elvei, módszerei	67
3.15.1. A nevelő - oktató munka ellenőrzése	67
3.15.2. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	69
3.15.3. A mérés az ellenőrzésnek az a módszere, amely legtöbbször a tanulók teljesítményének kimutatására szolgál.	70
3.15.4. Az értékelés	71
3.15.5. A tanulói teljesítmények értékelése.....	72
3.15.6. A tanulói teljesítmények szöveges értékelése	75
3.15.7. A magatartás és szorgalom értékelése.....	75
3.15.8. Mérés, értékelés a nevelőmunkában.....	75
3.15.9. A pedagógiai munka folyamatának és eredményességének értékelése	78
3.16. A nemzetiség kultúrájának megismerése	79
3.17. További elvek.....	79
4. Legitimációs záradék	81
5. Mellékletek	83

5.1. Könyvtár-pedagógiai program.....	83
5.2. EFOP 3.2.3. „Digitális környezet a köznevelésben” című pályázat megvalósítása	93
5.3. Tantárgyakra bontott helyi tantervek.....	96

1. Az iskola bemutatása

1.1. Iskolánk alapadatai

Székhely: Mór, Lovarda u.7.

Feladatellátási helyek: Mór, Ady E. u. 48/2. : alsó tagozat

Mór, Ady E. u. 4. : tornaterem

Intézmény típusa: nyolc évfolyamos általános iskola

Fenntartó: Székesfehérvári Tankerületi Központ

Az intézménybe felvehető maximális tanulólétszám: 380 fő.

1.2. Történeti áttekintés:

A Móri Petőfi Sándor Általános Iskola (Grundschule Sándor Petőfi) több száz éves múltra tekint vissza. A katolikus egyház alapította első móri iskola épületeinek alapjait 1774-ben rakták le.

Az államosítás után Állami Fiúiskola címen működött, 1963 szeptember 1-től a móri iskolák tanulóit koedukálták, és az 1. sz. Általános Iskola elnevezést kapta. 1972-ben nagy magyar költőnk, Petőfi Sándor nevét vette fel az intézmény.

1964-től bevezettük a német nemzetiségi nyelvoktatást felmenő rendszerben. A kisebbségi oktatásunkban minőségi változást 1986-tól a kétnyelvű oktatás elindítása eredményezett.

1998. szeptember 1-től a NAT bevezetésével nyelvoktatásunkban a bővített nyelvoktató formát vállaltuk fel, majd 2016-tól a hagyományos nyelvoktató formára tértünk át.

1.3. Fő profilunk

Fő profilunk az emelt szintű német kisebbségi nevelés – oktatás. A NAT és a Nemzeti, etnikai kisebbségi oktatást szabályozó irányelv rendelet előírásai szerint felmenő rendszerben a 2016/17-es tanévtől a hagyományos nyelvoktató formában oktatjuk diákjainkat. A nyelvoktatásunk színvonalát mutatja, hogy 2012. óta DSD nyelvvizsgázási lehetőséget biztosítunk diákjainknak.

Nyelvoktatásunk:

Az iskolai nevelés és oktatás általános céljainak és feladatainak megvalósítása mellett biztosítjuk a kisebbség nyelvén való tanulást, történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést, és – teremtést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

Célunk, hogy tanítványaink a móri németiség kultúráját, szokásait ismerjék, ápolják és továbbörökítsék.

Kisebbségi oktatásunk segíti a kisebbséghez tartozókat abban, hogy megtalálják, megőrizték identitásukat, vállalják másságukat, elfogadják és megmutassák a kisebbség értékeit, erősítsék a közösséghez való kötődésüket.

Tanulóink a német nyelv mellett választhatják az angol nyelvet is választható óráként, igény szerint a francia és olasz nyelvet pedig szakkörben tanulhatják.

Művészeti nevelésünk:

Művészeti csoportjaink többéves minőségi munkájára, tanulóink jelentős részének humán érdeklődésére, pedagógusaink szaktudására és képzettségére alapozva kiemelten foglalkozunk a humán műveltség fejlesztésével.

Természettudományos nevelésünk:

Nevelőtestületünk elkötelezett a természettudományok oktatása mellett, ezért bővítettük profilunkat az alábbiak szerint: felmenő rendszerben bevezettük alsó tagozaton a logika-sakk, elnevezésű szabadon választható órát. Felső tagozaton szakköri lehetőségeket nyújtunk: természettudományi gyakorlatok, elsősegélynyújtás. Alsó tagozaton a szórakoztató-(t)an elnevezésű szakkörünk szolgálja a természettudományos tehetséggondozást. KÖR-TE (környezet-és természetvédelmi) napjaink is e célt szolgálják.

Az EFOP 3.2.3./17-00052. sz. Digitális környezet a közoktatásban című pályázat finanszírozásával a 2018/2019. tanévtől erősítjük a természettudományos megismerés lehetőségeit. A legújabb IKT eszközökkel a diákjainknak lehetősége nyílik robotika és programozás tanulására, illetve ezeknek az eszközöknek a használatával a következő kompetenciaterületek kiemelt fejlesztésére:

- digitális
- problémamegoldó gondolkodás
- matematikai kompetencia.

1.4.Az iskola képzési rendje

Iskolánk típusa szerint hagyományos szerkezetű, nyolc évfolyamos általános iskola. Alaptevékenységünk körébe tartozik a nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, a nemzeti, etnikai kisebbségi nevelés- oktatás, a napközi otthoni és a tanulószobai ellátás.

2. nevelési programunk

2.1.A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1.Nevelő-oktató munkánk alapelvei

Az iskola a jövő generációját neveli, oktatja. Ezért iskolai munkánk alappillére a jövőre orientáltság, innovativitás - természetesen a hagyományok ápolása, megőrzése mellett.

A tudományok gyors fejlődése okán olyan területek alakulnak ki, melyek több tudományágat ötvöznek, így munkánk alapelve diákjainkat képessé tenni az ismeretek integrálására, az információk célszerű keresésére, szűrésére.

A nevelés-oktatás legyen mindig személyre szabott, alkalmazkodjon a gyermek életkori sajátosságaihoz, ezért munkánk módszertani alapelve a differenciálás.

Ehhez, nekünk, pedagógusoknak is folyamatosan meg kell újulnunk!

Nevelési programunk vezérelve tehát: újraéleszteni, megtartani és kialakítani mindazon értékeket, amelyek birtokában tanítványaink – szociális helyzetükre, világnézetükre, családi háttérükre való tekintet nélkül – képesek művelt, kulturált emberként helytállni, majd (az iskolában szerzett ismeretekre és készségekre építve) későbbi tanulmányaikat folytatni, szakemberként érvényesülni a felnőtt életükben.

2.1.2. Nevelési – oktatási céljaink

„A gyermek nem gép, ami csak akkor működik, ha mozgásba hozzuk! Különös, hatalmas erő dolgozik benne: Az élet maga!

Ezt figyeld, lesd ki útját, ritmusát, hagyd kifejlődni, megnyilatkozni, mielőtt szándékosan formálnád.

Minden nap egyenletes és csendes eső légy!

Tehát semmit ne süss, ne nyugtalankodj, lassan ráérősen, biztos, de gyöngye kézzel dolgozz! Sok lesz a dolgod.

Nem tananyagot, hanem önmagukat és téged tanulnak, s csakis ezen keresztül a környező világot!”

(Freinet)

Célunk olyan egészséges személyiségek oktatása-nevelése, akik nemcsak a megfelelő tudással rendelkeznek, de testi, lelki egészségükre alapozva képességeiket maximálisan ki tudják bontakoztatni.

Célunk: minden gyermekhez megtalálni az utat, ezért feladatunk személyiségének minél mélyebb megismerése. Ehhez viszont elengedhetetlen a szülői ház segítsége.

2.1.3.A célok megvalósulása érdekében feladataink

Fő feladatunk a NAT-ban meghatározott kiemelt fejlesztési területek és kulcskompetenciák komplex és összehangolt fejlesztése.

A feladatok lebontása a tantárgyak helyi tantervében, illetve az azok alapján összeállított tanmenetekben található.

2.1.4.A feladatok megvalósítását segítő eszközök, eljárások

Az iskolai nevelés legfontosabb eszköze a pedagógus személyisége. Mellette mind a módszer, mind a többi lehetséges eszköz csak másodlagos, hiszen a módszerek és az eszközök hatékony használata a pedagógus személyiségétől és szakmai felkészültségétől függ.

Mindennapi munkánk során pedagógusként igyekszünk példaként szolgálni diákjaink számára: elvárjuk magunktól és tőlük az igényes, színvonalas és alapos munkavégzést.

Céljaink elérése érdekében játékos, kooperatív módszereket alkalmazunk, melynek középpontjában a tevékenykedtetés, felfedezés áll.

Fontosnak tartjuk a pozitív megerősítést, az esetleges negatív magatartást a leghatékonyabb megelőzni, ezért alapvető fontosságú a gyermekek folyamatos felügyelete.

A régi, jól bevált módszerek mellett új tanulásszervezési eljárásokat is alkalmazunk. Ezek biztosítják diákjaink sokoldalú személyiségfejlesztését és az ismeretek átadását komplex módon.

- tantárgytömbösítés
- témahetek
- projektek több témában

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A kívánt céljainkat csak a tanulók személyiségének mind teljesebb kibontakoztatásával érhetjük el. Munkánk alappillére tehát a személyiségfejlesztés.

Az intézmény teljes tevékenységével, az iskolai élet minden megnyilvánulásával nevel. Nevelőmunkánk fő célkitűzése a személyiségformálás, amelyben hangsúlyosnak tartjuk a művelődést (a társadalmi értékrend elsajátítását) és a szocializációt (társadalmi viszonyrendszerbe való beilleszkedést).

A tanulók értékrendje, értékorientációja nagymértékben összefügg a személyiség irányulásával, az érdeklődéssel és a motivációs rendszerrel.

A célok megvalósítása érdekében a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos főbb feladataink a következők:

A tanuló gondolkodási - tanulási képességeinek fejlesztése, az értelem fejlesztése

A tanórán a tananyag feldolgozása, az alkalmazott módszerek segítsék elő:

- a tehetség, adottság felismerését, a gyermekekben rejlő képességek sokoldalú kibontakoztatását, játékszeret és az alkotásvágy fejlesztése,
- az ismeretszerzési vágy, tudásvágy felébresztését; a permanens tanulás igényének és képességének kialakítását,
- a kreativitást, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

Az alkalmazott módszerek és az ismeretek számonkérésének formái fejlesszék:

- a tanulók tanulási kötelességtudatát,
- segítsék a helyes tanulási szokások, hatékony tanulási módszerek kialakítását (megfigyelés, lényeglátás, összefüggések felismerése, rendszerező képesség),
- fejlesszék a kommunikációs készségeket (írás, olvasás, beszéd, beszédértés...) a vázlatkészítés és a különböző segédeszközök alkalmazásának készségét, előadói képességet,
- a tanulói kortárs csoport befolyásoló szerepét, a tanuló helyes önértékelését.

A tanórai és tanórán kívüli ismeretszerzés formái segítsék elő:

- a tanulói teljesítményvágy optimalizálásának igényét,
- az önálló ismeretszerzés, bővítés belső késztetéssé alakítását,
- a tudás birtoklásának örömet.

Szociális értékrend fejlesztése, emberi kapcsolatok

- megfelelő énkép kialakítása, önismeret fejlesztése, reális önértékelésre való képesség birtoklása, a megfelelő önbizalom kifejtése

- döntéshozatalra való képesség, a döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása
- kitartás, akaraterő, küzdeni tudás - mint emberi tulajdonságokkal való rendelkezés
- személyiségünk megismerésének képessége: önkontroll, önuralom és önfegyelem elsajátíttatása
- az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit közvetítő iskolai légkör, élet-rend elfogadásának, igényének kialakítása
- az emberek közötti érintkezés, emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariasság és illemtani szabályok birtoklása
- tartalmas emberi kapcsolatok kiépítésének igénye; önmagával és másokkal szembeni igényesség belsővé tétele
- az emberi értékek felismerése; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- az empatikus képesség kialakítása
- társadalmilag elfogadott értékrend, erkölcs, etikai értékek közvetítése
- a társadalmi viszonylatrendszerbe való beilleszkedés képességének kialakítása, közösségi és demokratikus magatartási formák birtoklása
- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt
- aktív közéleti tevékenységre ösztönzés, a másság elfogadása, segítőkészség, jóindulat, tolerancia
- a mai bonyolult, nyitott világban való eredményes érvényesülés képességének kialakítása

Kulturált életmód, testi - lelki egészség

- önkifejezési képességek bemutatása, gyakorlása
- nemzeti kultúránk megismerésére, értékeinek tiszteletére, hagyományainak ápolására nevelés
- új érték teremtésének igényére, önkifejező képességekre nevelés
- a kulturált nyelvi magatartás kialakítása, választékos szóbeli kifejező képesség elsajátíttatása
- elemi munkaszokások kialakítása (pontosság, rend, önkiszolgálás, takarékoság, kötelességérzet, lelkiismeretesség)
- az életkori sajátosságoknak megfelelő önállóság, önellátó képesség kialakítása
- harmonikus családi élet igényének kialakítása; a családban rejlő értékek tudatosítása
- egészséges életmódra ösztönzés; a szabadidő eltöltésének kulturált formáira, a környezet védelmére és óvására szoktatás
- az esztétikus környezet kialakítása, kiépítése, közös védelme (táska, terem, iskola, lakókörnyezet...), a tanulók ízlésének formálása.

Részletesen a környezeti egészségnevelési programban.

A fent megfogalmazott célok hosszú távra szólnak, időtállóak, értékállóak. A külső és belső változásoknak, igényeknek megfelelően azonban tartalmuk részben időszerűsödhet, korszerűsödhet.

A személyiségnevelés főbb színterei:

- a tanóra,
- a tanórán kívüli iskolai élet,
- az iskolán kívüli közös programok.

Az általános iskolában folyó emelt szintű oktatás további kiemelt fontosságú feladatai:

- a nyelvi kifejezőkészség, kommunikációs képesség fejlesztése.

- a tehetség korai felismerése, fejlesztése; a tehetséggel való élni tudás fejlesztése, igényének motiválása.
- a művészetek iránti nyitottság kialakítása; esztétikai igényesség kialakítása a saját munkában
- logikus gondolkodásra nevelés, a problémafelismerő és -megoldó képesség, összefüggés-felismerő képesség kialakítása, fejlesztése, a tervszerű és pontos munkára nevelés; a matematika más tudományokban való alkalmazhatóságának ismerete, képessége.

A tanulói személyiségfejlesztés során fő célunk:

- ✓ olyan iskolai életmód megszervezése és működtetése, amelyben a tanuló a nevelési folyamatnak nemcsak tárgya, hanem alanya is,
- ✓ az egyértelmű elvárások és feladatok oly módon történő meghatározása, amely a gyermeki, a serdülői személyiség méltóságának, önállóságának tiszteletben tartásával párosul.
- ✓ A környezetből származó megterhelések, ártalmak csökkentésére irányuló prevenciós feladatok, programok megvalósítása
- ✓ A közösségfejlesztő, önfejlesztő magatartás- és tevékenységrepertoár ösztönzése,
- ✓ ezzel párhuzamosan a destruktív megnyilvánulások leépítése;
- ✓ A tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.

A személyiségfejlesztés sikerének alapja a pedagógusok műveltsége, intelligenciája, fegyelmezett céltudatossága, meleg-megengedő igényessége, humorérzéke, következetessége.

2.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és a tudat tart össze.” (Hankiss Elemér)

Az igazi nevelőközösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője amellet, hogy messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjának egyéni sajátosságait. Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakoztatását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei:

- a család
- az iskola
- az iskolán kívüli közösségek.

A közösségfejlesztés színterei

A közösségfejlesztésre az intézményen belül sor kerülhet:

- a tanórákon (különös tekintettel az osztályfőnöki órákra)
- a tanórán kívül szervezett foglalkozásokon
- a szabadidős tevékenységek keretében

Mind a három terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,

- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen azért, mert valamennyi terület feladata azonos és mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen egymást erősítve a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

2.3.1. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés

Az iskolai nevelés - oktatás kerete az osztály, amely kezdetben nem több azonos korú tanulók csoportjánál. Közösséggé formálása több éven át tartó pedagógiai folyamat, amelyet az iskola valamennyi dolgozója közösen, egymást erősítve végzi, és amelyben meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek.

Feladatai:

- a tanulókkal szemben támasztott elvárások pontos, egyértelmű ismertetése; értelmezése (célok kitűzése; az iskolai élet szabályainak ismertetése, betartatása stb.)
- a felmerülő problémák megoldási lehetőségeinek közös megbeszélése a lehető legnagyobb csoportaktivitással, véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség
- oldott légkör megteremtése, amelyben a tanulók őszintén és nyíltan merik elmondani érzéseiket önmaguk és mások viselkedéséről
- segítségnyújtás a konfliktushelyzetek megoldásában
- személyes példamutatás
- diákvezetők nevelése, munkájuk segítése
- a közösségben előforduló pozitív és negatív élményanyag elemzése, következtetések levonása
- jutalmazás és büntetés alkalmazása
- a másság elfogadása
- váljon érzékeny környezete állapota iránt
- ismerje a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülési módját

A közösségfejlesztés szempontjából fontos az osztályban tanító tanárok összhangja.

Ezért törekedni kell arra, hogy a nevelők azonos értékrendet képviseljenek, megbeszéljék egy-egy adott osztály problémáit, egységesen lépjenek fel, az eredményes és hatékony munka érdekében.

Külön ki kell emelni, hogy a *közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak*, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Ezért iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a nevelőtestület a szülői munkaközösséggel és a diákönkormányzattal egyeztetve határozta meg és egyes pontjait (dölt betűvel szedett) kötelező feladatként határozta meg az alkalmazotti közösség számára.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsülje meg ezeket,
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt,
- kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvő váljon meghatározóvá,
- szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni,
- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani,
- ismerje meg a környezet leggyakoribb egészségét, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait,
- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez,
- tanuljon meg tanulni,
- tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet,
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésre,
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

2.3.2. A tanórákon kívül szervezett foglalkozások

A közösségfejlesztésben emocionálisan nélkülözhetetlenek az együttes élmények, a közös cselekvések. Ennek megvalósítására jó lehetőség nyílik a fél évente legalább egyszer szervezett osztályprogramok keretében. A kötetlen együttlétek biztosítják egymás jobb megismerését, a sikeresen végzett munka örömeinek együttes átélését; az esetleges kudarcok elemzését, feldolgozását, tanulságok levonását.

Lehetséges formái:

- Kirándulások, túrák, helytörténeti séták, amelyek az együttes élményen túl lehetőséget teremtenek nemzeti értékeink jobb megismerésére, megbecsülésére; a természet iránti tisztelet, a környezet iránti felelősség érzésének felkeltésére.
- A kiállításokon, színházi-, zenei-, irodalmi programokon való részvétel az esztétikai nevelés mellett szolgálja a kultúrát megjelenés, viselkedés normáinak elsajátítását, gyakorlását.
- A közös sportprogramok előmozdítják az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását.
- Az együttes szereplésekben való felkészülések olyan képességek megmutatására is lehetőséget teremtenek, amelyekre a tanítási órák keretében nincs lehetőség. E feladatok kiváló terepet jelentenek a közösséggel szembeni felelősség átérzésének elmélyítésére.
- Munkaközösségi programok.
- Levelezős, egyéb versenyek
- A közös érdeklődési körrel rendelkező gyermekek számára szakkörök.

2.3.2.1. A diák önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzatok a tanulók irányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval (vagy pedagógus közösséggel) együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

Feladat:

- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A tanulóközösség megbízása alapján a jogszabályban meghatározott esetekben gyakorolja az egyetértési, javaslattételi és véleményezési jogokat.

Az iskolai hagyományok szellemében a diákönkormányzat feladatai közé tartozik:

- klubdelutánok
- adventi játszóház
- Mikulás nap
- farsang
- Petőfi napok egyes rendezvényei
- nyári tábor
- DÖK nap

2.3.2.2. Az iskola, mint nagyközösség

Iskolánk tanulói saját osztályközösségük mellett az iskola egészének, mint nagyközösségnek is tagjai. Fontosnak tartjuk az együvé tartozás érzésének erősítését.

Iskolánk 1973-ban vette fel Petőfi Sándor nevét. Nevelő- oktató munkánk valamennyi területén, a tanulásban és munkában úgy kívánunk helyt állni és példát mutatni, hogy intézményünk a jövőben is méltó legyen a Petőfi Sándor név viselésére.

Névadónk tiszteletére több éves hagyományként a forradalom évfordulójához kapcsolódva Petőfi – napokat rendezünk. E program kiemelkedő rendezvényei:

- Megkoszorúzzuk az iskola épületén belül elhelyezett Petőfi emléktáblát.
- Megemlékezünk Petőfi Sándorról, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hőseiről.
- Továbbá: országos pályázatokon, vetélkedőkön veszünk részt irodalomból és történelemből.
- Projektoktatás keretében bővítjük tanulóink ismereteit a szabadságharc és a reformkor témakörében.

A német nemzetiségi nevelésünknek és nyelvoktatásunknak közel 40 éves hagyományai vannak. Fő feladatunk az eredményes nyelvoktatás, a móri németiség történetének, kultúrájának megismertetése, szokások felelevenítése, a hagyományok ápolása. Gondot fordítunk arra is, hogy iskolánk külsőségeiben és programjaiban is tükrözze a nemzetiségi jelleget.

Feladataink megvalósítása érdekében:

- Hagyományőrző és teremtő programokat szervezünk.
- Nemzetiségi szakköröket, táncsoportot működtetünk
- A bornapokon a gyerekek szerepelnek és felvonulnak, és részt vesznek a különböző rendezvényeken.
- A Márton – naphoz kötődő programokat szervezünk diákjainknak
- Nyelvi, vers- és prózamondó, szépkiejtési (városi) versenyen veszünk részt.
- A megyei nemzetiségi napon minden évben bemutatkoznak a csoportjaink.

A tanulói közösségek hagyományos rendezvényei

- Szeptemberben az első osztályosokat a 8. osztályos tanulók köszöntik, és ajándékot adnak át nekik.
- Ősszel alsó tagozatosainknak és szüleiknek családi napot szervezünk.
- KÖR-TE (környezet-és természetvédelmi) napokat rendezünk.
- December 6-án az alsó tagozatos gyerekekhez ellátogat a Mikulás.
- A téli szünet előtti utolsó tanítási napon meghitt karácsonyi ünnepséget rendezünk.
- Petőfi-hét rendezvényei
- Anyák napja alkalmából osztályonként köszöntjük az édesanyákat.
- Májusban gálaműsor keretében művészeti csoportjaink szerepelnek.
- Tanév végén az 1. és 7. osztályosok köszönnek el a végzős tanulóktól. A tanévzáró ünnepséget egybekötjük a ballagással, a 8. osztályosok búcsúztatásával. Minden búcsúzó 8. évfolyam emlékül fát ültet udvarunkban.

A Szülői Szervezet és alapítványunk közös szervezésű rendezvényei:

- a gyermekfarsang
- alapítványi bál
- gálaműsor
- gyermeknap

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások érdelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

2.3.2.3. Az azonos érdeklődés alapján szerveződő közösségek

Egy-egy csoport szerveződésének fontos motiváló tényezője lehet az azonos érdeklődési kör. Ennek alapján szerveződnek a szakkörök, művészeti csoportok, sportkörök, és az iskolai munkaközösségek által szervezett, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló rendezvények. Fontos tevékenységünknek tartjuk, hogy e szervezeti keretek között ne csak a

tehetséggondozásra kerüljön sor, hanem a közösségben rejlő személyiségformáló erők is maximálisan kibontakozzanak.

A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskolavezetés a kollégákkal egyeztetve dönt.

2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

2.4.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Társadalmi és helyi igények egyaránt megkívánják, hogy pedagógiai programunkban kiemelten foglalkozzunk a tehetséges, alkotó szellemű, innovatív szemléletű fiatalok oktatásával és nevelésével.

Tehetséggondozó munkánk alapelve, hogy iskolánk minden tanulójának egyforma lehetőséget teremtsünk képességei maximális kibontakoztatásához. A megvalósítás során arra törekszünk, hogy gyermekek tudás iránti vágyát felkeltsük és elmélyítsük, hogy megmutassuk nekik az alkotómunka szépségét és örömét.

Szeretnénk elsajátíttatni tehetséges tanulóinkkal az önfejlesztés módszereit, és tudatosítani bennük, hogy a kreativitás, az intuitív gondolkodás és kitartás vezet a sikeres önmegvalósításhoz.

A tehetséggondozás lehetőségei, a megvalósítás útjai:

A tehetséges tanulók foglalkoztatása az iskolán belül

a., Tanítási órakeretben:

- a motiválás, az aktivizálás és differenciálás lehetőségeinek maximális kihasználása
- egyénre szabott foglalkoztatás és bánásmód

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben a megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát pl.:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projektmódszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

b., A tanítási órán kívül:

- tantárgyi anyaghoz kapcsolódó, a tanórak anyagát kiegészítő, képességeket és készségeket fejlesztő szakkörök működtetése
- szakkörök létrehozása tanulói igény és érdeklődés szerint
- iskolai tanulmányi versenyek, vetélkedők szervezése, lebonyolítása
- hagyományápolás (népszokások, iskolai hagyományok)
- szakmai, tantárgyközi projektek
- táncsoportok működtetése
- iskolarádió, iskolaújság (a gyerekek szervezésében)
- sporttehetségek felfedezése, fejlesztése
- napközi keretében játszótérházak szervezése a manuális képességek fejlesztése
- zeneiskolás képzésben résztvevő tanulóknak szereplési lehetőség biztosítása

c. Az iskola szervezeti szintjén

- képességek szerinti csoportbontások
- tanulmányi kirándulások

- a foglalkozásokhoz megfelelően felszerelt, önmagában is motivációs tényezőként ható helyiségek biztosítása

Foglalkoztatás az iskolán kívül

- részvétel (felkészítés) a körzeti, megyei, országos szaktárgyi versenyeken, pályázatokon
- kutatómunka, szakirodalmi ajánlások,
- színház- és mozilátogatások szervezése
- külföldi tanulmányutak – diákcsere
- nyelvi tábor
- ösztönzés a sportegyesületekben való részvételre

2.4.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Iskolánkban is évről évre növekszik azon tanulók száma, akik a tanulásban lemaradnak, teljesítményünk romlik, és a tantervi minimum követelményeket is csak igen nehezen, vagy egyáltalán nem képesek teljesíteni.

Tanulási kudarcuk oka sokféle, és gyerekenként is eltérő. A leggyakrabban a következők:

- ingerszegény otthoni környezet
- részképesség zavar
- magatartás zavar
- a képességfejlesztés, készségfejlesztés hiányossága
- motiváció hiánya
- érzelmi, akarati nevelés hiányosságai
- a kommunikációs készség alacsonyabb szintje,
- személyiségzavar
- önismeret, önbizalom hiánya
- tanulási nehézség

Fontosnak tarjuk, hogy eredményessé tegyék az intézmények a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és **rendszeres felzárkóztatását**. Ennek érdekében a tanórák kompetenciafejlesztő szakaszaiban, a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében kell megvalósítani a felzárkóztatást.

Felzárkóztatásukat segítő tevékenységek:

- Feltárjuk, megvizsgáljuk a kudarc hátterét, okait.
- Figyelembe vesszük a tanuló egyéni ütemű fejlődését.
- A differenciálás lehetőségével élve az egyéni bánásmód elve alapján fejlesztjük képességeit.
- Biztosítjuk számára a felzárkóztató ill. fejlesztő foglalkozásokon való részvételt.
- Fejlesztő pedagógus és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségét kérjük a nehézségek leküzdéséhez.
- Lehetővé tesszük a sikertelen teljesítmény javítását.
- Saját tempójában és képességének megfelelő sikeres tanulási módszereket alkalmazunk.
- Sikerélményhez juttatjuk.
- Egészséges önbizalom érzését alakítjuk ki benne.
- A helyi tanterveinkben kijelöljük azt a minimum követelményszintet, aminek teljesítését korrepetálással, felzárkóztatással biztosítjuk.
- Szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat (képességvizsgálat) segítségét kérjük.

- A tanuló teljesítményét folyamatosan mérjük, értékeljük. Az értékelés módja leggyakrabban verbális legyen, a legkisebb pozitív fejlődést is dicsérjük.
- A tanuló magasabb évfolyamba történő továbbhaladásáról a nevelőtestület dönt.
- A kudarcok elkerülése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítanunk a tanár – diák kapcsolatra, a köztük lévő interakció folyamatos vizsgálatára.

2.4.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A szocializáció során a gyerekeknek képessé kell válniuk kötelességeik teljesítésére annak érdekében, hogy ki tudjanak alakítani baráti kapcsolatokat, s megtalálják méltó helyüket az iskolai közösségben.

Évről évre növekszik azon gyerekek létszáma, akik beilleszkedési, magatartási nehézségekkel, gondokkal küszködnek (BTM) és hátrányos (HH) vagy halmozottan hátrányos (HHH) helyzetűek. Ők azok, akik nagyobb odafigyelést, több törődést, több türelmet és egyéni bánásmódot igényelnek.

Beilleszkedési, tanulási és magatartászavaros az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási problémákkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.¹

A beilleszkedési, magatartási nehézség okai legtöbbször a tanuló családi, szociális hátterére vezethetők vissza. Ha a kiváltó okokat nem is tudjuk megszüntetni, de a gyerekeknek a következő eljárásokkal tudunk segíteni:

- A szülőkkel őszinte, jó kapcsolatot alakítunk ki.
- Szükség esetén időben eljuttatjuk őt a szakemberekhez (Pedagógiai Szakszolgálat, pszichológus).
- Fejlesztjük önismeretét, önkontrollját, figyelmét, akaratát.
- A közösségen belül neveljük differenciáltan.
- Kerüljük a stressz – helyzeteket.
- A viselkedési normákat tudatosítjuk, betartásukat ellenőrizzük és értékeljük.
- Segítjük a tanuló ismeretsajátítását, beilleszkedését az iskolai környezetbe és egyéni ütemű fejlődését.
- Felzárkóztató ill. tehetséggondozó foglalkozásokat szervezünk, szakköri tevékenységbe bevonjuk őt.
- Feladatokkal bízunk meg (felelősi munka).
- Odafigyelünk az osztályközösségben betöltött szerepére, egyéni beszélgetésekkel segítjük a kötődés kialakítását.

Tevékenységformák:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt – módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés bevezetése
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználatával.

¹ Köznevelési Törvény 4. § 3.

A gyermekek fejlesztő foglalkozásaihoz szakmai segítséget a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai adnak.

2.4.4. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás

A pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott gyerekeket – SNI tanulókat – megilleti a különleges gondozáshoz való jog. Sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.²

A sajátos nevelési igényű tanulókat (tanulási nehézséggel, magatartás, részképesség és személyiségzavarral küzdők) fogyatékoságuk típusához és fokához igazodó fejlesztő program keretében foglalkoztatjuk gyógypedagógus kolléga segítségével.

A program legfontosabb összetevői:

- A részképesség zavarral, tanulási nehézségekkel, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekekről készült szakvéleményt minden, a gyermekkel foglalkozó pedagógus ismerje meg. A benne lévő javaslatok szerint kell eljárunk, fejlesztenünk, értékelnünk.
- A sajátos nevelési igényű tanuló képességvizsgálatát kérjük
- A róla alkotott szakvélemény alapján a differenciálás lehetőségét kihasználva az egyéni bánásmód elvének figyelembevételével fejlesztjük képességeit.
- A rászoruló tanulókkal gyógypedagógus szakemberek foglalkoznak
- A fejlesztésben résztvevőkkel egyénre szabott fejlesztési terv alapján foglalkoznak a pedagógusok.
- A tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján (szülői kérésre) az igazgató mentesíti az egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése és minősítése alól.
- A tanuló teljesítményét folyamatosan mérjük, értékeljük. Az értékelés leggyakrabban verbális.
- Figyelemmel kísérjük és ütemezzük kontrol vizsgálatukat.
- Különös gonddal segítjük iskola és pályaválasztásukat.
- A tanórákon, a kiscsoportos foglalkozásokon, a korrepetálási órákon változatos munkaformákkal (csoport, páros, egyéni), a differenciálás lehetőségeivel élve az egyéni bánásmód elve alapján megalapozzuk és fejlesztjük a tanuló képességeit, figyelembe vesszük egyéni ütemű fejlődését.
- Sikerélményhez juttatjuk a gyerekeket, a legkisebb fejlődést, előrelépést is értékeljük.
- Jó kapcsolatot alakítunk ki és tartunk fenn a szülőkkel, rendszeresen és időben tájékoztatjuk őket gyermekük fejlődéséről, tanulmányi eredményeiről (fejlődés, javulás, sikertelenség) a fogadóórákon és a tájékoztató füzetten keresztül.

2.4.5 Az ifjúságvédelemben feladatok ellátása

Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

A köznevelési és a gyermekvédelmi törvény előírásait figyelembe véve nevelő munkánk szerves része a gyermekvédelem, a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekek segítése, sajátos problémáik humánus kezelése. Lehetőségeinkhez mértén részt veszünk a veszélyeztetettséget előidéző okok megelőzésében, megszüntetésében, törődéssel, odafigyeléssel igyekszünk pótolni a hiányzó családi, szülői gondoskodást. Törekszünk arra,

² Köznevelési Törvény 4. §.

hogyan garanciát nyújtunk a gyermeki jogok érvényesítésének, a ránk bízott gyerekek speciális védelmének.

Az iskola igazgatója a törvényben meghatározott felelősséggel tartozik az iskola e speciális nevelő munkájáért is.

Feladatai:

- Megbízta a tapasztalt és megfelelő végzettséggel rendelkező gyermekvédelmi felelőst.
- Segíti, ellenőrzi és értékeli a gyermekvédelmi munkát.
- Humánus és toleráns szemléletet alakít ki a tantestületben, a gyerekek és a szülők körében.
- A veszélyeztetett, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekeit képviseli az intézményen belül és kívül.
- Szülői és nevelőtestületi értekezleteken foglalkozik a gyermekvédelmi kérdésekkel és problémákkal.
- Ellenőrzi a veszélyeztetett tanulókról vezetett nyilvántartást, egyéb dokumentumokat, segíti a gyermekvédelmi felelős munkáját.
- Biztosítja számukra a felzárkóztató, egyéni fejlesztést segítő foglalkozásokat – a drog és bűnmegelőzési programokat.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- Tanév elején felméri a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókat, róluk nyilvántartást vezet.
- Figyelemmel kíséri e tanulók fejlődését, haladását, tevékenysége során a problémák megelőzésére törekszik.
- Kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, pszichológussal a gyámhivatallal, a gyermekjóléti szolgálattal, az érdekelt szülőkkel.
- Gondoskodik a nem megfelelő családi környezetben élő tanulók felderítéséről, tájékoztatja a nevelőket a tapasztalatairól.
- Meglátogatja az érdekelt családokat.
- A veszélyeztetett tanulókról tájékoztatót, esetjelzőt küld a gyermekjóléti szolgálatnak, a gyámhatóságnak, tiszti főorvosnak, a Szociális Alapszolgáltató Központnak és más gyermekvédelmi szervnek.

Az osztályfőnök a gyermekvédelmi munka közvetlen segítője, ismernie kell tanítványait és körülményeiket, a gyermekvédelmi eseteket azonnal jeleznie kell.

Feladata:

- Segítse a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók felmérését.
- Figyelemmel kíséri és segíti a tanulásukat.
- A szülőkkel kapcsolatot tart, feltárja a hátrányos helyzet és a veszélyeztettség okait.
- Kapcsolatot tart a gyermekvédelmi felelőssel, az osztályban tanító pedagógusokkal a gyerekek helyzetének megértése és könnyítése érdekében.
- A problémás tanulók pszichológiai, nevelési, pályaválasztási tanácsadását megszervezi, ill. szakorvosi vizsgálatát kéri.
- A hiányzásokat számon tartja.
- Súlyos esetekben a gyermekvédelmi felelőssel együtt jár el az önkormányzatnál, a gyermekjóléti szolgálatnál és a gyámhivatalnál.

Az iskola minden pedagógusának kötelessége a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók segítése és fejlesztése.

Biztosítjuk számukra:

- a felzárkóztató, egyéni fejlesztést segítő foglalkozásokat,
- a drog és bűnmegelőzési programokat,
- a szabadidő hasznos eltöltéséhez a szakköri és a sportfoglalkozásokat,
- a mentálhigiénés programokat ,
- a pálya- és iskolaválasztást,
- az önismereti csoportok létrehozását

Igyekszünk pótolni a nevelési hiányosságokat, a szeretetet, a törődést és a gondoskodást.

2.5. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola legfontosabb partnerei a tanulók és a szülők, ezért a velük való kapcsolat kialakításában a bizalom és a kölcsönös felelősség elvének gyakorlatára helyezzük a hangsúlyt. Mind a tanulókkal, mind a szülőkkel nyitott, támogató, személyre szóló kapcsolat megteremtésére törekszik mind az iskola, mind a pedagógusok. Iskolánkban Szülői Szervezet működik.

Az intézmény növendékeinek közösségét diákönkormányzat képviseli intézményünkben, így a diákönkormányzat által biztosítja az iskola a lehetőségét, hogy a tanulók összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

2.6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. ***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.***

- a tanítási órákra való felkészülés, tanórák pontos kezdése
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- Osztályozó, javító és belső vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, sport- és szabadidős programok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,

- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakszertárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév októberében, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit és a szülőket rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályban.
- közösségfejlesztő tevékenység – osztályprogramok szervezése

2.7. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki jóllét állapota!”

2.7.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségnevelés színterei:

- tantárgyak, tanórák
- egyéb foglalkozások
- diákönkormányzat fórumai
- szülői szervezet ülései, iskolaszék megbeszélései
- vezetőségi ülések, szakmai munkaközösségi foglalkozások
- akciók, kiállítások: Egészség, Föld Napja, rajz-és fotókiállítás, táborokról bemutatók, élmények megjelenítése
- Ifjú Vöröskeresztesek munkája
- projektek
- erdei iskola, táborok, terepgyakorlatok
- a család és az otthoni környezet
- egészségügyi és sportlétesítmények, szabadidőközpont
- az iskola működtetésében érvényesíthető egészség és környezetkultúra
- energia és hulladékgyűjtés
- egészség- és környezeti neveléssel kapcsolatos kiadványok, újság szerkesztése
- különböző gyűjtési akciók: fémek, elemek, alumínium, háztartási zsiradék, papír stb.

Megújult, sajátos módszerek:

- pedagógiai, KÖR-TE napok (Környezet- és természetvédelmi napok)
- jelzőrendszerek kiépítése, DADA program
- szülőkkel, nevelőkkel, más szakemberekkel, civil szervezetekkel közös egészségnevelő, környezetszépítő és -védő program

A program alapvető kritériumai:

- Az egyes tantárgyaktól elszakadva határozza meg az egészség- és környezetnevelés tanórai, tanórán kívüli feladatait
- Kapcsolódik a helyi tanterv tananyagaihoz.

Célja:

- A tanulók életkori sajátosságaiknak megfelelően ismerjék meg és gyakorolják a benne foglaltakat; sajátítsák el az egészségfejlesztéssel, fogyasztóvédelemmel, környezetvédelemmel, közlekedéssel, bűnmegelőzéssel, áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismereteket.
- Iskolánk ökoiskolai munkájának fenntartása
- Készüljenek föl a gyakorlati és infokommunikációs technológiák alkalmazására.

Az egészségügyi szakemberek és a pedagógusok együttműködése:

- iskolaorvos, védőnő és az iskolaorvosi szakellátás biztosított.
- a rendelések ideje köztudott, ellenőrzőkben rögzített
- munkarendjükön pontos tájékoztatást kapunk tanév elején
- az információáramlás megfelelő
- munkájuk elsősorban a megelőzést szolgálja: szűrés, egészségnevelés oltás, közegészségügyi feladatok, tanácsadás, felvilágosítás

Cél:

Pedagógusaink az iskola-egészségügyi szakemberek bősége és pontosabb egészségügyi ismereteinek igénybevételével a saját tudásuk és tapasztalataik felhasználásával végezzék egészségnevelő munkájukat.

Feladat:

Évente legalább egy alkalommal az iskolaorvos, védőnő adjon információt az iskoláról alkotott egészségügyi diagnózisáról.

Az egészségnevelés nem egyenlő csak a testneveléssel, tömegsporttal, több annál: komplex testi, lelki, értelmi nevelés, amihez az e területek legjobb szakembereinek és intézményeinek állandó együttműködésére van szükség.

A szakemberek munkája viszont akkor lehet eredményes, ha tanulóink megfelelő, egészséges környezetben, megfelelő térben, életkoruknak, testi alkatuknak megfelelő padokban, asztaloknál, jó világítás, helyes óra- és napirend mellett végezhetik „munkájukat”, tölthetik el szabadidejüket.

Pedagógusok:

- környezet- és egészségtudatos magatartás
- példaértékű munka
- közös szemlélet és célok
- munkaközösségek együttműködése a környezeti és egészségnevelésben is
- a közös munka áttekintése az igazgatóhelyettes feladata, koordinátorok: gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, szabadidő-szervező

Diákok:

- a környezet óvása
- szelektív hulladékgyűjtés
- társak figyelmeztetése a kulturált magatartásra, egészséges életmódra
- kiemelt feladata van a DÖK-nek, osztályközösségeknek, valamint a környezet- és egészségvédelem iránt elkötelezett, abban aktív szerepet vállaló tanulóknak

A diákok és tanítók, tanáraik együttműködése nélkülözhetetlen a környezet- és egészségbarát iskola létrehozásában, megőrzésében.

Szülők:

- A szülői ház és az iskola harmonikus, partneri együttműködése folyamatos, a szülőket is bevonjuk az egészségnevelésbe.
- Az iskola elvárását a környezet-és egészségtudatos magatartás kialakításában erősítsék!
- Jó példával járjanak gyermekeik előtt!
- A tanultakat otthon is követeljük meg, gyakoroltassák, közösen gyakorolják!
- Évi egy alkalommal szülői értekezleten beszéljünk az egészséges életmód fontosságáról, a helyes táplálkozásról, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.
- Segítsék egy-egy program sikerét!
- Legyenek családi kirándulások, egészséges életmódot kialakító közös programok, beszélgetések!
- Ne a televízió, és ne a számítógép neveljen!

Iskolapszichológus, egészségnevelő, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős:

- Felméréseik, majd ezek elemzése segíti az iskola pedagógusainak munkáját, hatékonyabbá válhat a megelőzés, a mentálhigiéniai segítségnyújtás, az esélyegyenlőtlenségek felszámolása.
- Kötelességük az érintettek szakszerű tájékoztatása is.

Technikai dolgozók:

- aktív részesei a programnak
- csökkentsék a felesleges papírfelhasználást (féloldalas papírlapok használata, kicsinyített, kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás)
- hulladékpapír, nyomtatópatron folyamatos gyűjtése
- takarítás környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószerrel
- szelektív hulladékgyűjtés

Civil szervezetek:

Rendszeres kapcsolatot tartunk fent a Városvédő és - szépítő Egyesülettel, a városi sportegyesületekkel, a Városi Vöröskereszttel.

- Szakmai ismereteikkel, tapasztalataikkal segítik munkánkat.
- Az iskola pedagógusai közül többen legyenek tagjai 1 - 1 szervezetnek, erősödjön az iskolai szintű kapcsolattartás.

Anyagi erőforrások:

- Az iskola mindenkor éves előirányzatai: minden évben olyan felújításokat, beruházásokat kell végezni, olyan programokat kell támogatni, amelyek a környezet és egészségbarát környezet megteremtését, környezetkímélő, egészségvédő működtetését szolgálják.
- Alapítványunk rászorultság alapján támogatja az erdei iskolai programot, egyéb táborozást és segíti az eszközbeszerzést.

Külső erőforrások:

- fenntartó
- saját bevételek, bérleti díjak, pályázatok

Életmód, egészségmagatartás:

Tanítványaink egészségi állapotának kialakulásában döntő jelentőségű az életmód. A gyerekkorban folytatott helytelen életvitellel megalapozhatjuk a felnőttkorban jelentkező betegségeket, mint a dohányzás, alkoholfogyasztás, szív- és érrendszeri betegségek, drog fogyasztás, cukorbetegség, stb. A helytelen életvitel : rendszertelen táplálkozás, cukrozott üdítőitalok mértéktelen fogyasztása, szennyezett környezet, mozgáshiány következtében:

- jellemző a lineáris testalkat
- sok a túlsúlyos gyermek
- fogszuvasodás
- mentális, viselkedési zavarok
- elégtelen fittség szint
- hibás önértékelés
- allergiás panaszok
- testtartási hibák

Cél:

- pozitív egészségmagatartás egészséges életvitel kialakítása
- felelősség tudatosításra szükség van
- az egészség, mint elfogadott érték, épüljön az iskola mindennapjaiba

- óraközi mozgásos gyakorlatok, relaxáció
- helyes étkezési szokások kialakítása, gyakoroltatása
- vitaminnapok

Feladatok:

- korcsoportokra bontott ismeretanyag nyújtása bővülő tartalommal
- higiénés szokások kialakítása
- A helyes táplálkozásra, mozgás fontosságára rendszeresen hívjuk fel tanulóink figyelmét!
- felvilágosítás: alkohol, drog, dohányzás ártalmairól, a környezet és egészség védelméről
- támogató környezet kialakítása
- „Jeles napok”, vetélkedők, sportversenyek akciók, előadások
- Szokások kialakítása, gyakoroltatása

Eszközök:

- tankönyvek, segédanyagok, szakkönyvek beszerzése, felelősök kijelölése
- egészségfejlesztő higiéniai szokások kialakítása, prevenciós módszerek
- applikációs képek
- interaktív tananyag
- elsősegélykészlet megismerése
- környezetvédelmi vizsgálódáshoz

A testnevelési óra keretében:

- a testnevelés élettani terhelésének és pozitív emocionális hatásainak összehangolása
- speciális tartásjavító gyakorlatok rendszeres végzése
- úszásoktatás maximális kihasználása
- a gyógytestnevelés igénybevétele orvosi javaslatra
- jó hangulatú órák vezetése
- a keringési, légzési rendszer fejlesztése- tartós, közepes iramú futás minden órán
- a testmagassághoz viszonyított optimális testsúly megállapítása tanulónként
- a reggeli torna gyakorlatainak megtanítása, gyakoroltatása, rendszeres alkalmazásának szorgalmazása
- motoros próbák, felmérések elvégzése ősszel és tavasszal
- a próbák beépítése a tananyagba
- a testnevelési órák higiénijának biztosítása
- tiszta, olcsó, kényelmes tornafelszerelés
- nevelő hatású öltözőrend kialakítása
- az órák utáni tisztálkodás biztosítása
- az egyéni higiéné figyelemmel kísérése, a szükséges korrekciók tapintatos elvégztetése
- az egészségileg és/vagy etnikailag, szociálisan hátrányos tanulók felzárkóztatásának elősegítése

A tanórához kapcsolódó nevelés keretében feladat:

- az időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása
- az étkezési szokások és rendszerességének felmérése
- a kézmosás egészségvédő hatásának megértetése, szigorú szokássá alakítása
- törekvés az egészséges, vitamindús táplálkozásra, a „napi egy alma” program bevetetése

- fogmosási szokások felmérése, tájékoztatás a megfelelő módszerek és eszközök használatáról, ezek beszerzésének segítése
- alvás, pihenés megfelelő rendjének kialakítása (lefekvés időpont, alvási időtartam)
- a tanulók otthoni tanulmányi körülményeinek megismerése (íróasztal, lámpa, természetes világítás, szobahőmérséklet), és lehetőség szerinti optimalizálása
- a dohányzás és alkoholos italok esetleges fogyasztási szokásainak regisztrálása, csökkentésükre irányuló nevelői példamutatás, meggyőző módszerek, hatások alkalmazása
- az iskolai testnevelés és sport környezetének: tornaterem, öltözők, sportudvar, mellékhelyiségek higiénés állapotának folyamatos ellenőrzése, javítása, korszerűsítése, frissítő meszelése
- a rendszeres tv nézés és számítógép használatának mérséklése

Kiemelt feladat:

- a mindennapos egészségfejlesztő foglalkozás anyagának, módszereinek kidolgozása, ajánlása (WHO ajánlás!)
- az életmódsportok népszerűsítése

Cél:

A 6-14 évesek körében szükséges a testi, lelki és egészséges életmódra nevelés. Fontos, hogy legyen igényük a mozgásra, sportra, növekedjen álló- és teljesítőképességük, legyenek egészségesek. Életkoruknak megfelelő fejlettségűek.

Előzzük meg a visszafordíthatatlan fejlődési rendellenességeket. Ne legyen jellemző a hanyag testtartás, lúdtalp, gerincferdülés, ne alakuljanak ki káros szenvedélyek! Tanulóink váljanak kiegyensúlyozott, testi-lelki harmóniában élő emberekké! Tudják elviselni a győzelem és a kudarc élményét is!

Iskolai étkeztetés:

A csoportos étkeztetésnek szigorú rendeletbe foglalt közegészségügyi szabályai vannak, amelyek az étkezés biztonságát szolgálják. Betartásuk iskolánkban is kötelező.

Az étkeztetésre vonatkozó szempontokra (higiéné, étrend minősége, változatossága, az ételek elfogyasztása, mennyisége, az adagolás rendje, turnusok száma, étkezésre biztosított idő, az étkezés esztétikuma, tisztasága) a közegészségügyi szakembereken kívül az iskola vezetésének, pedagógusainak is figyelni kell.

Iskolánkban már lehetőség van a különböző étel allergiában szenvedő gyermekek számára a megfelelő diétás étkezés rendelésére. Erről a szülők az iskolatitkári irodán kaphatnak tájékoztatást.

Emellett részt veszünk az „Iskolatej” és az „Iskolagyümölcs” programban is.

Betegségek és megelőzésük:

A gyermekközösségek járványainak megelőzésében elsőrendű szövetségesei az orvosnak a pedagógusok. Feladatukat viszont csak akkor tudják maradéktalanul ellátni, ha tudják, mire kell figyelni, mi a fertőző betegségek gyanújakor teendőjük.

A megelőzés módszerei:

- az általános higiénés előírások betartása
- a személyi higiénés szokások megtanítása
- a környezeti higiéné szerepének hangsúlyozása
- gyakori szellőztetés

- hangsúly helyezése a vér útján terjedő fertőzések megelőzésére
- sérülések szabály szerinti ellátása
- biztonságos szexuális magatartásra nevelés az életkornak megfelelő ismeretek nyújtásával
- védőoltások, azok nyilvántartása
- az orvos, védőnő utasításainak pontos betartása, betartatása, a szülők figyelmeztetése, informálása
- rendszeres fertőtlenítés, zsebkendő megfelelő használatára szoktatás

Célunk:

Iskolaorvosunk minden szükséges vizsgálatot elvégez, jó munkakapcsolatban áll pedagógusainkkal. Az iskolaorvos javaslata alapján történik gyermekeink gyógy testnevelésre irányítása.

A fogászati szűrés alapos, rendszeres.

A vizsgálatok eredményeiről minden esetben pontos, részletes tájékoztatást kapunk, mi is informáljuk a szülőket.

Logopédus és iskolapszichológus foglalkozik tanulóinkkal. A pszichés problémákkal küzdő gyermekeket esetenként a nevelési tanácsadóban és a családsegítő központban dolgozó szakemberek is segítik.

Drog prevenció:

A drog prevenció egészségnevelési programunk kiemelt területe. Felelősségünk a megelőzésben igen nagy.

Feladatunk:

- a DADA program folytatása, előadások szervezése
- egészségneveléssel kapcsolatos vetélkedők, akciók, projektek
- folyamatos felvilágosítás, tájékoztatás
- jelzőrendszerek kiépítése, kapcsolattartás a szülőkkel
- a tünetek megjelenésének gyanúja esetén azonnali hatékony intézkedés, szakemberhez irányítás

Családi életre nevelés:

A családi életre nevelés nem pusztán a gyermekek érettségi szintjének megfelelő szexuális felvilágosítást jelenti. Erről beszélünk biológia, egészségtan és osztályfőnöki órákon, illetve az érdeklődésnek és igényeknek megfelelően más, tanórán kívüli foglalkozásokon, egyéni vagy csoportos beszélgetések alkalmával.

A családi életre nevelés jelen van mindennapi tevékenységünkben, amikor a nemek közötti ésszerű munkamegosztást alakítjuk, a nemek közti viszony formálását segítjük, egymás elfogadására, a nemek közti különbségek megértésére neveljük gyermekeinket.

A családi életre nevelés a személyiségfejlesztés szerves részeként, a társadalmi életre való felkészítéssel összhangban, a családdal együttműködve képzelhető el.

Célunk:

- tanulóink felkészítése a párkapcsolatra, családalapításra, a harmonikus, boldog családi életre
- tudatos gyermekvállalásra, a gyermekek iránti felelősségre nevelés
- családcentrikus szemlélet kialakítása

Feladataink:

- életkornak megfelelő ismeret- és tudásanyag átadása a család szerepéről, a család és társadalom kapcsolatáról
- a szexuális felvilágosítás folytatása több szinten
- a férfi és női szerepek formálódásának segítése
- formálni tanulóink érzelmi életét, felkelteni bennük az egymás iránti felelősség, kölcsönös tisztelet, valamint az érdekek egyenrangú érvényesítésének és a kölcsönös támogatásnak igényét
- tudatosítani: tolerancia nélkül semmiféle társas kapcsolat nem létezhet
- nemi úton terjedő betegségek megelőzésének lehetőségei, tudatos családtervezés, fogamzásgátlás tudnivalói

A gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, egészségnevelő feladata az egészség- és környezeti nevelésben:

Segíthetik:

- az egészségnevelést, - fejlesztést
- a drog prevenciót
- a sajátos nevelési igényű gyermekek oktatását, esélyeik növelését
- csökkentheti az ártó családi nevelés hatásait
- a magatartási, pszichikai, beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulókat
- a konfliktuskezelést, tanulási kudarcok okainak feltárását, mentálhigiéniai gondozást

A pszichés problémák, fejlődési zavarok tünetei rendkívül változatosak, sokszor inkább életkorra, mint egy adott betegsége jellemzőek. Fontos a tünetek elemzése, az okok feltárása, a háttér vizsgálata, mert csak ez eredményez sikeres fejlesztést egy-egy konkrét gyermek esetében. Az iskolások pszichés zavarai lehetnek átmenetiek vagy tartósak.

Mozgáskorlátozott és/ vagy látássérült gyermekek:

A Köznevelési Törvény lehetővé teszi, hogy a fogyatékoság miatt speciális segítségre szoruló gyermekek normál iskolában tanuljanak, ha a feltételek megengedik. A sérült gyermekek iskolai felvételét gondosan végzett vizsgálat előzi meg. Nehéz megmondani, hol van ésszerű határ az együttnevelés és a **speciális oktatás** között.

Feltételei:

- speciális tárgyi eszközök
- konduktor, gyógytornász, mozgásterapeuta
- kellő számú segítő személyzet: pedagógiai asszisztens, szociális munkás, pszichológus
- az iskola adottságai: akadálymentes épület, az iskola pedagógusainak fogadókészsége
- gyógy úszás biztosítása, gyógytorna
- számukra törvényben előírt fejlesztő órák biztosítása

Iskolánkban biztosított a **gyermekvédelmi feladatok** ellátása, ugyanakkor minden pedagógus, osztályfőnök aktív résztvevője kell, hogy legyen a gyermekek védelmének:

- tanórákon, szünetben, szabadidős programok alatt fel kell figyelni a krízishelyzetekre
- magatartászavarokat szükséges orvosolni

- észre kell venni a viselkedésbeli változásokat
- alkalmat kell találni arra, hogy a gyerekek beszélhessenek problémáikról
- biztosítani kell, hogy bizalommal forduljanak pedagógusaikhoz, a szakemberekhez
- ki kell dolgozni az intézkedési, gondozási tervet
- kapcsolatot kell tartani a gyermekjóléti szolgálattal

Módszerek:

- kérdőívek, felmérések, szociometriai térkép, adatlapok
- csoportos és egyéni foglalkozások
- szupervízió
- konzultációk
- együttműködés szociális és egészségügyi szakemberekkel, intézményekkel, önkormányzattal
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, családgondozás
- konfliktuskezelő technikák alkalmazása

Gyermekvédelmi problémák az iskolában:

- szociálisan ellehetetlenült
- tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő
- bántalmazott, elhanyagolt
- vagy deviáns gyerekek ügyei

A rossz mentális állapot feltételezhető okai a családokban:

- a szegénység, kirekesztettség
- információhiány
- értékelés romlása, küzdőképesség csökkenése
- a saját test vészjelzéseinek fel nem ismerése
- a támogató közösségek hiánya, a szokásosnál több életfordulat
- kihívások, ezeknek meg nem felelni tudás
- kialakulatlan egyéni és közösségi védőmechanizmusok

A problémák megoldásának útjai:

- a gyermekjóléti szolgálat felé jelzés
- gyermekvédelmi támogatás, rendkívüli támogatások
- pályázatok, adományok
- kölcsönös információ csere minden érdekelttel, tervek, gondozási, egészségvédelmi programok
- családlátogatás
- pszichológiai, pszichiátriai szaksegítség
- előadások, felvilágosító munka, összevont szülői értekezletek, esetkezelés

2.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát, célját, feladatait;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.

- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítését és működését;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - lehetőség biztosítása a tanulóknak az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlására;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
- az iskola lehetőség szerint kapcsolatot tart fenn az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Vöröskereszttel és az Ifjúsági Vöröskereszt tagjaival;
  - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
  - évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással kapcsolatos projekt/előadás/témanap szervezése az alsó vagy felső tagozatos diákok számára
  - támogatjuk a pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
  - elsősegélynyújtó szakkör működtetése
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	rovarcsípések, harapások légúti akadály mérgezők vérzések, sebek légúti akadályok eltávolítása komplex újraélesztés rosszullétek
kémia	mérgezők vegyszer okozta sérülések

	savmarás égési sérülések forrázás szénmonoxid mérgezés
fizika	égési sérülések forrázás áramütés
testnevelés	esés horzsolás kificamodott végtag törött végtag magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja;
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele lehetőség szerint évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
- elsősegélynyújtó szakkör működtetése

2.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata ³

A tanulmányok alatti vizsga formái intézményünkben:

- *osztályozó vizsga,*
- *javítóvizsga*
- *belső vizsga idegen nyelvekből a Pedagógiai Programunk alapján*
- *DSD nyelvvizsga*

Intézményünkben jellemzően osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak, ha a jogszabályban meghatározottaknál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Javítóvizsgát tehet a tanuló tanév végén, ha legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott. A javítóvizsgát minden évben augusztus 21-31. között szervezzük. A tanulók szüleit a vizsga előtt levélben értesítjük.

Az osztályozóvizsga tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményei a Házirend mellékletében találhatók.

Belső vizsgát szervezünk felső tagozaton idegen nyelvekből:

- ✓ 6., 8. évfolyamon : német nyelvből

³ (20/2012. 64-73.§)

✓ 5., 7. évfolyamon angol nyelvből

A nyelvi vizsgák írásbeli és szóbeli részből állnak, felépítésük megfelel az alapfokú nyelvvizsga követelményeinek.

Mind a szóbeli, mind az írásbeli vizsga a helyi tanterv követelményeire épül. A feladatlapok nyelvtani ismeretek alkalmazását, valamint a szövegértési képességeket méri.

A szóbeli vizsgán, az 5. és 6. évfolyamokon, különböző témakörök kifejtése zajlik, a vizsgáztatóval történő beszélgetés során.

7. és 8. évfolyamokon szituációs helyzetekben történő párbeszéd bonyolítása, valamint képleírás a diákok feladata.

Eredményes vizsga, 65 %-os teljesítmény, elérése esetén a tanulók, az iskola által készített nyelvvizsga bizonyítvány tulajdonosai lesznek.

A tanulmányok alatti vizsgát diákjaink három tagú vizsgabizottság előtt teszik.

Az értékelés sajátos eszköze a belső vizsga

A vizsgarendszer működtetésének célja:

- a tanulói tudás értékelése
- a szerzett tudás - megszokott tanítási kereten túli - hasznosításának képességéről visszajelzés (teljesítményképes tudás)
- motiváció, tanév végéig tartó folyamatos tanulás, javítási lehetőség
- vizsgarutin szerzése
- kimenetszabályozás, kimeneti minősítés
- az oktatómunka eredményeinek számba vétele és hatékonyságának visszajelzése a tanár számára
- egységes értékelési eljárás létrehozása az intézményen belül; objektív értékelés.

Vizsgaeszközök kidolgozása, összeállítása

A vizsgaeszközökről való gondoskodás a szaktárgyi munkaközösségek feladata. Az objektivitás megőrzése érdekében az adott vizsgában nem érintett szaktanár végzi az írásbeli mérőeszközök összeállítását, illetve lehet annak összeállítása valamennyi szaktanár közös munkája.

A mérőeszközök összeállításának szempontjai

- nyújtson reális képet a tanulók ismereteiről, készségeiről
- legyen objektív

- legyen alkalmas értékelő elemzésre, összehasonlításra, fejlődés kimutatására
- igazodjon az átlagos képességű tanulóktól elvárható tudáshoz.

A tanulók vizsgateljesítményének értékelése

Az értékelésben a tantárgyi tudáson túl a tanulói készségek, képességek is az értékelés kritériumát képezik.

A tanulói teljesítményeket a hagyományos érdemjegyekkel értékeljük.

A vizsgák lezárása után az iskola évfolyamonként összegző értékelést tart. A vizsgán elért tanulói teljesítményről a tanulókat, szülőket az iskola által készített vizsgabizonyítványon keresztül tájékoztatjuk.

A vizsgák értékelése; az adatok archiválása

A vizsgák értékelése az iskolai értékelési rendszer részét képezik. A vizsgákon szerzett tapasztalatok elemzése a szaktanár, illetve a munkaközösség feladata. Eredményét a tanítás eredményessége és a tanulás eredményessége szempontjából is értékelni kell.

A vizsgateljesítmények kimutatására összegző táblázat készül tanulócsoportonként vagy osztályonként, majd az évfolyam összesített teljesítménye alapján. A táblázatokban fel kell tüntetni az egyes tanulók és a tanulócsoport adott évi tanulmányi eredményét, mely az összehasonlító értékelés egyik alapja. A számszerű eredményeket a szaktanárok értékelik, mely felhasználásával a munkaközösség-vezető összegző értékelést készít. A tapasztalatok elemzésével mód nyílik az egyes tanulók, tanulócsoportok teljesítményének értékelésére, s azon keresztül a pedagógus munkájának értékelésére. A tapasztalatok alapján a munkaközösség-vezető irányításával megfogalmazódnak a tantárgyi fejlesztés konkrét feladatai és módjai. Az összesítő táblázatokat meg kell őrizni 5 évig. Így biztosítható egyfelől az adott tanulók, tanulócsoportok iskolai fejlődésének kimutatása, másrészt az iskolában folyó oktató munka minőségének hosszú távú értékelése.

DSD vizsga

8. évfolyamos diákjaink DSD nyelvvizsgát tehetnek.

Ezzel a nyelvvizsgával a Németország legmagasabb szintű oktatáspolitikai testülete, a Tartományi Kultuszminiszterek Konferenciája diákjaink magas szintű – a Közös Európai Referenciakeret B1 szintjének megfelelő – nyelvtudását tanúsítja. Tanulóink számára a vizsga ingyenes és államilag elismert.

A diploma az eredménytől függően A2 vagy B1 típusú magyar állami nyelvvizsgának felel meg.

Az írásbeli vizsgarészeket központilag értékelik Németországban. A diplomákat a Német Nagykövetség írja alá, majd legkésőbb június végéig továbbítja az iskoláknak.

A vizsga lebonyolítása külön vizsgaszabályzat szerint (Németország által meghatározott) történik.

A sikeres nyelvvizsga eredménye és a felkészülési folyamat alatti színvonalas teljesítés beszámít a német nyelvi érdemjegybe és mentesít az év végi belső nyelvi vizsga alól.

2.10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

2.10.1. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái

1. Az iskola mint oktató – nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, csak akkor biztosíthatja a minőséget, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket is. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a **szülői ház és a pedagógus közösség** koordinált, aktív **együttműködése**.

Az együttműködés:

- alapja: a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség
- megvalósulási formái: a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
- feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, valamint az őszinteség
- eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

A mindennapok gyakorlatában szülők és pedagógusok összehangolt nevelői együttműködése olyan állandó jellegű kapcsolatot jelent a partnerek között, melynek célja a felmerülő problémák közös megoldása, a nevelésben jelentkező nehézségek leküzdése, a tanulók számára közös élményt nyújtó rendezvények szervezése.

Az együttműködés mindkét fél részéről:

- őszinte véleménynyilvánítást

- együttműködő magatartást, bizalmat
- érdeklődő – segítő hozzáállást
- nyitottságot és toleranciát

feltételez, s csak ezek megléte esetén lehet eredményes.

A szülőkkel való szervezett kapcsolattartás formái: a szülői szervezet és az intézményi tanács. Ezek működési feltételeiről, tevékenységéről az iskolai SZMSZ vonatkozó fejezetei részletesen szólnak. A pedagógiai programban is tudatosítanunk kell azonban, hogy e fórumok szerepe nemcsak az iskolai és iskolán kívüli rendezvények szervezésében elengedhetetlenül fontos, hanem a nevelési problémák őszinte megbeszélésében és a közös megoldások keresésében is. S ezen a téren még akad tennivaló, hiszen szülő és pedagógus egyaránt tapasztalja, hogy egyre több az ún. „problémás” gyerek, s a magatartászavar, a tanulási nehézségek, a másság – legyen az bármilyen eredetű! – kezelése mindkét fél számára olyan gondként jelentkezik, amelyet egyedül eredményesen megoldani sem a szülő, sem a pedagógus nem képes.

A partneri kapcsolat elmélyítése, a szülőkkel való hatékonyabb együttműködés érdekében iskolánk – a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztése érdekében – az alábbi fórumokat, segítségnyújtási formákat kínálja:

- rendszeres tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról (tájékoztató füzet, ellenőrző könyv, illetve ezek online formái)
- nyílt napok szervezése
- fogadóórák ősszel és tavasszal, illetve előzetes egyeztetés után
- előre tervezett ill. rendkívüli szülői értekezletek
- pedagógiai témájú előadások szervezése – logopédus, pszichológus, egészségügyi szakember, nevelési tanácsadó, stb. – meghívásával
- pályaválasztási tanácsadás
- családlátogatások
- közös kirándulások, túrázások
- szülők – nevelők bálja
- iskolai alapítvány működtetése
- közös rendezvények szülők, pedagógusok, tanulók részvételével (pl.: a már hagyománnyá vált családi napok)
- üzemlátogatás szülői munkahelyen

- kulturális és sportrendezvények szervezése (színházlátogás, évfordulók, anyák napja, gála műsor, stb.)
- iskolai ünnepélyek

2. A fent leírtakból egyértelműen kitűnik, hogy szülő és pedagógus aktív együttműködése a tanuló érdekeit szolgálja. A személyiségformálás folyamatában azonban legalább ennyire fontos a **tanuló és pedagógus kapcsolata** is.

Minél szorosabb ez a kapcsolat, minél jobban ismeri a pedagógus a tanuló életkörülményeit, pszichikumát, szokásait, annál nagyobb mértékben tudja befolyásolni még azokat a hatásokat is, amelyek felett – közvetlenül – nincs hatalma.

A személyiség megismerése, a fejlődési tendenciák pontos felfedezése tehát az őszinte együttműködés alapja.

A tanuló és pedagógus együttműködésének formái a tanórák és a tanórán kívüli foglalkozások. A fent leírt célok megvalósítása érdekében iskolánkban:

- Működtetjük a diákönkormányzatot.
- A tanulók érdeklődésének megfelelő szakköröket és egyéb közösségi alkalmakat biztosítunk, ahol mindenki szabadon megnyilvánulhat.
- Hangsúlyt fektetünk az érzelmi intelligencia fejlődését segítő művészeti nevelésre (színhátszó, tánc, rajz...).
- A társasági életre való nevelés érdekében gyakorlati, konkrét élethelyzeteket is megismertető programokat szervezünk (pl.: színházlátogatás, kirándulás – közös étkezés, találkozó híres emberekkel stb.).
- Hagyományos rendezvényeink is biztosítják a kapcsolat elmélyülését. (klubdélutánok, farsang, Mikulás, Márton-nap, gálaműsor, sport programok, stb.)

2.10.2. Iskolánk kapcsolatai külső – közvetett – partnereinkkel

Iskolánk szakmai céljainak megvalósítását, tényleges működését több külső un. közvetett partner is segíti. E kapcsolatrendszer kialakulása intézményünkben több éves múltra tekint vissza, gazdag hagyományokkal rendelkezik.

Már meglévő ill. most alakuló kapcsolataink hozzájárulnak oktató – nevelő munkánk színvonalának emeléséhez, segítenek pótolni a tárgyi – anyagi hiányokat, színesebbé teszik iskolai programjainkat, támogatást adnak pedagógusaink továbbképzéséhez, tehetséges tanulóink fejlesztéséhez.

Szükségesnek és hasznosnak tartjuk ezeket a kapcsolatokat, mert úgy gondoljuk, a ma iskolája csak akkor képes a minőséget biztosítani, ha nyitott, ha keresi az együttműködést mindazon partnerekkel, akik segíteni tudják pedagógiai céljai megvalósításában.

- Intézményünk fenntartója 2017. január 1-től a Székesfehérvári Tankerületi Központ. A fenntartóval kiváló a munkakapcsolatunk, sok segítséget kapunk szakmai és a személyzeti munkában is.

Továbbra is arra törekszünk, hogy a pedagógiai programunkban megfogalmazott céljainkat, új törekvéseinket a fenntartó is megismerje és támogassa, s hogy együttműködésünk szakmaiságon alapuló, jó munkakapcsolatot eredményezzen.

- Iskolánk a több évtizedes múlttal rendelkező nemzetiségi oktatás révén kiváló szakmai és emberi kapcsolatokat épített ki számos olyan szervezettel, egyesülettel, magánszeméllyel, akiknek ugyanúgy fontos a nemzetiségi identitás megőrzése, a hagyományok ápolása, mint a mi intézményünknek. Hivatalos és személyes kapcsolatok sokasága segíti tanulóink színvonalas nemzetiségi oktatását, pedagógusaink továbbképzését, a tanulók külföldi tanulmányútjait. Módszertani segédanyagokat, szemléltetőeszközöket is kaptunk e kapcsolatok révén.

Munkánkat az alábbi szervezetek, egyesületek segítik:

- Magyarországi Német Pedagógiai Intézet (UDPI, Pécs)
  - Országos Német Kisebbségi Önkormányzat (Oktatási Bizottság)
  - Móri Német Kisebbségi Önkormányzat
  - Mór – Freudenberg Baráti Társaság
-
- Magatartászavarral, tanulási nehézségekkel, részképesség zavarokkal küzdő tanulóinknak azzal is segíteni kívánunk, hogy együttműködünk mindazokkal az intézményekkel, akik tanácsaikkal, segítő foglalkozásaikkal hozzájárulnak a tanulásban másságuk miatt lemaradó tanulóink fejlesztéséhez, segítenek gondjaik megoldásában. Nagyon jó, rendszeres ez a munkakapcsolat a :
  - Pedagógiai Szakszolgálattal

- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottsággal (Székesfehérvár)
  - a Szociális Alapszolgáltató Központtal
  - Gyermekjóléti Szolgálattal
- Pedagógusaink szakmai munkáját, továbbképzését több szolgáltató intézmény is segíti. Munkakapcsolatunk elsősorban a szakmai szolgáltatásokon keresztül valósul meg, de iskolánk is nyitott az új kezdeményezések befogadására. Együttműködésünk során a pályaválasztással, mérésekkel és szakmai bemutatók, versenyek szervezésével is foglalkozunk.
- POK (Pedagógiai Oktatási Központ, Székesfehérvár)
  - Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (Budapest)
  - Szegedi Tudományegyetem Oktatásméleti Kutatócsoportja
- Pedagógiai programunk nevelési céljainkat megfogalmazó részében már szóltunk arról, hogy igen fontosnak tartjuk tanulóink érzelmi nevelését Meggyőződésünk, hogy az érzelmi intelligencia kialakulásához a különböző művészeti programok, a társas, együttlétet feltételező rendezvények nagymértékben hozzájárulnak. Ezért is törekedtünk és törekszünk hatékony együttműködésre mindazokkal az intézményekkel, csoportokkal, akik tanítványaink személyiségének gazdagításához hozzá tudnak járulni.

Ezek a következők:

- Pászti Miklós Alapfokú Művészeti Intézmény
  - Ifjúsági Fúvószenekar
  - Radó Antal Városi Könyvtár és Művelődési Központ
  - Művészeti Szabadiskola
  - Városvédő és Szépítő Egyesület
  - Wekerle Egyesület
  - Közművelődési Közalapítvány
  - Fejér Megye Köznevelésért Közalapítvány
  - Diáksport Bizottság
- Az egészséges életmódra nevelés: fontosságát a társadalomból, a tágabb és szűkebb környezetünkből érkező jelzések is egyre inkább alátámasztják. A kihívás igen nagy, s

eredményeket elérni külső segítség, a partnerek bevonása nélkül szinte lehetetlen. ahhoz, hogy tanulóink testi – lelki egészségének biztosításához, megőrzéséhez hozzá tudjunk járulni, felvettük a kapcsolatot olyan szervezetekkel, egyesületekkel, akik tevékenységükkel (előadások, bemutatók, tanácsadások) segítik ez irányú munkánkat. Céljaink megvalósítása érdekében együttműködünk:

- az iskolaorvossal, védőnővel
- iskola fogászattal
- ÁNTSZ városi szervével
- Városi Vöröskereszttel
- Szociális Alapszolgáltató Központtal
- Városi Rendőrkapitánysággal (DADA)
- Móri SE- vel
- Sportalapítvánnyal

- Iskolánk célja és feladata is, hogy tevékenységünkről, eredményeinkről, programjainkról minél szélesebb körű tájékoztatást adjunk, megkeressük azokat a nyilvánossági csatornákat, melyeken keresztül bemutathatjuk iskolánk életét, az itt folyó munkát.

Ebben segít bennünket:

- a Városi Televízió
- a Móri Kurír című újság
- Fejér Megyei Hírlap
- Neue Zeitung
- Iskolánk honlapja: www.morpetofi.hu
- facebook oldalunk
- iskolaújság

- Iskolánkban 1992 óta működik a „Nyelvoktatás fejlesztéséért” Alapítvány. Tevékenysége az utóbbi években nemcsak tárgyi feltételeink javításához, eszközállományunk fejlesztéséhez járult hozzá, hanem nevelési céljaink megvalósításához is. Együttműködésünk eredményeként számos program, rendezvény részesei lehettek pedagógusok, szülők és diákok egyaránt, s ezzel közvetve a közösségfejlesztés, a

személyiségfejlesztés programjában is részt vállalt az alapítvány Kuratóriuma. Anyagi és eszmei támogatásukat köszönjük, s reméljük, az együttműködés a jövőben is eredményes lesz.

- Iskolánk széleskörű szakmai kapcsolatot alakított ki és tart fenn a város különböző oktatási intézményeivel. Közös versenyeken, rendezvényeken, szakmai fórumokon cseréljük ki tapasztalatainkat.
- Intézményünk főiskolai hallgatók tanítási gyakorlóhelye. Biztosítjuk számukra a rendszeres hospitálást, a felkészülést a pedagógusi hivatásra.

2.10.3. Felkészülés a szolgáltatói szerepre, referencia intézményi munka:

A TÁMOP 3.1.7 pályázat finanszírozásával a 2012/2013. tanévben felkészülünk a referencia intézményi munkára. A pályázat előkészítése során feltöltöttük jó gyakorlatainkat a www.kosar.educatio.hu felületére. Célunk jó gyakorlataink, szakmai munkánk elemeinek átadása az arra igényt tartó partnerintézmények számára. Ez helyszíni hospitálások, megbeszélések keretében zajlik, melynek végén digitális és papír alapú jó gyakorlat dossziét is átadunk.

Elsősorban a kompetencia alapú oktatás területén tudunk referencia intézményi szolgáltatást nyújtani, de nevelőtestületünk célja a folyamatos szerepbővítés, megújulás.

A referencia intézményi működés részletei, eljárásrendjei külön szabályzatban kidolgozottak, az SZMSZ mellékletét képezik.

2.11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

2.11.1. Az iskola induló évfolyamára való belépés feltételei

- Az iskola beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz (problémás esetben iskolaérettségi vizsgálat után).
- Az iskolába történő felvétel részletes szabályozása a 20/2012. EMMI rendelet 21-24.§-ában és a Köznevelési Törvény 45. §-ában szabályozott.

- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé
- Beiratkozáskor a szülő nyilatkozik a következőkről
  - Nyilatkozat a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban való részvételről
  - Hit-és erkölcsan oktatással kapcsolatos választásáról
- A belépéshez szükséges dokumentumok:

Az első osztályba történő beiratkozáson be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülők személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
- a gyermek lakcímkártyáját
- a Pedagógiai Szakszolgálat felvételt javasoló szakvéleményét,
- a szakértői bizottság véleményét, amennyiben van ilyen
- a gyermek TAJ kártyáját,
- Óvoda által kiállított, az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

2.11.2.. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanulók magasabb évfolyamba léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítik.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei, szöveges értékelése alapján bírálják. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a tanév végén maximum három tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- A magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott⁴,
- magántanuló volt.

2.11.3. Az intézménybe lépés, átjárhatóság feltételei:

- Az iskolánkba átjelentkező tanulót a szülő kérésére – amennyiben lakóhelye szerint az iskola felvételi körzetébe tartozik - fel kell venni. Egyéb esetekben a felvételtől a körülmények mérlegelése és a nevelőtestület véleményének meghallgatása után az intézmény vezetője dönt.

A 2-8. osztályba történő átvételnél be kell mutatni:

- a tanuló oktatási azonosítóját,
  - a szülők személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
  - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
  - az előző iskola által kiadott ellenőrző másolatot,
  - sajátos nevelési igényű gyermek esetében a bizottsági szakvéleményt.
  - BTMN esetén: Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleménye
-
- A 4-8. évfolyamba átjelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből, ha azt kevesebb óraszámban tanulta; illetve azokból a tárgyakból, amelyeket az előző iskolájában a bizonyítvány bejegyzése alapján nem tanult. Jelentős lemaradás esetén a tanuló fél év haladékot kap az érdemjeggyel való értékelés alól. Amennyiben a nevelőtestület úgy ítéli meg, hogy a diák – speciális helyzete miatt (pl. külföldről érkezett,

---

⁴ 20/2012.EMMI rend. 51.§ 7., 8.

nem magyar anyanyelvű tanuló) – tanév végéig nem tudott annyira felzárkózni, hogy érdemjeggyel zárjuk le, egy alkalommal szövegesen értékelhető.⁵

- Magatartási zavarok miatt más intézményből átvételt kérő tanuló felvételéről a nevelőtestület 2/3-os többséggel dönt, kivéve ha a gyermek lakhelye szerint a felvételi körzetünkbe tartozik.

- Külföldi tanulók nevelésének – oktatásának szervezeti keretei

1.) Külföldi iskolai bizonyítvánnyal rendelkező tanulót - ha anyanyelve magyar - az iskola megfelelő évfolyamára vesszük fel.

Amennyiben a külföldi iskola követelményrendszere jelentősen eltér intézményünkétől, a diáknak lehetőséget biztosítunk különbözeti ill. osztályozó vizsga letételére.

Az osztályozóvizsga/különbözeti vizsga szükségességéről – előzetes állapotfelmérés után – a nevelőtestület dönt.

2.) Magyarul nem beszélő külföldi tanuló felvételéről és előzetes tanulmányainak beszámításáról az iskola igazgatója dönt.⁶

Az iskolába lépés után – az állapotfelmérésnek megfelelően – a tanulónak meghatározott idő áll rendelkezésre a felzárkózáshoz.

A felzárkózás első lépése a magyar nyelv elsajátítása, melyet meghatározott időkeretben és módon az iskola pedagógusai is segítenek.

A tanuló tantárgyi tudásának és egyéb kompetenciáinak felmérése megfelelő magyar nyelvismeret birtokában történhet.

Tanulmányi előmenetelének értékelése – az átmeneti időszakban/ az érkezés évében - egyénileg történik. Az osztályozó konferenciákon – a szaktanárok javaslata alapján – a nevelőtestület dönt arról, hogy osztályzattal, részt vett bejegyzéssel vagy szövegesen értékeli a diákot.

Az iskola igazgatója – a szülő kérésére/egyetértésével – az évfolyam megismétlését is engedélyezheti a tanuló számára (1 alkalommal) oly módon, hogy a tanuló csak felzárkóztató foglalkozásokon és nyelvórákon vesz részt.⁷

---

⁵ Nkt. 54.§ 4.

⁶ Knt. 92.§ 9.

⁷ 20/2012. 185.§ 3.

3. Az intézmény helyi tanterve

3.1 A választott kerettanterv megnevezése

Az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról 2020. szeptember 1-jétől kerül bevezetésre felmenő rendszerben az első és az ötödik évfolyamokon. A 2020 február 8-tól miniszteri közleményként megjelent kerettantervek alapján készített helyi tanterv (H2020) a 2020/21- es tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamokon lép életbe. Iskolánkban 2022/23-as tanévig párhuzamosan fut a H2013 (Kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben a miniszter által kiadott kerettanterv alapján készült) és H2020 helyi tanterv.

2023/24-es tanévtől valamennyi évfolyamon a H2020 helyi tantervet alkalmazzuk.

Iskolánk az OH által összeállított, a NAT 2020 szerint összeállított kerettantervek és irányelvek alapján dolgozik:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat

3.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettanterveken felül a jogszabályok lehetőséget adnak további óraszám emelésre:

- ✓ A Köznevelési Törvény 6. sz. melléklete a nemzetiségi oktatást folytató iskolák számára évfolyamonként heti plusz 2 órát biztosít
- ✓ A NAT 8. § 3. bekezdés d. pontja alapján az óraszám megemelhető a Köznevelési Törvényben biztosított óraszám felül.

A 2018/2019. tanévtől felmenő rendszerben lehetőséget biztosítunk az első idegen nyelv tanulásának választására:

- német nyelv és irodalom : heti 5 órában, emelt szinten
- angol nyelv: heti 2, 3, majd 4 órában

3.3. Óraterv

Emelt szintű német nemzetiségi oktatás								
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban								
tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
matematika								
matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetism.			1	1				
természettudomány					2	2		
biológia							1,5	1,5
kémia							1,5	1,5
fizika							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
Művészetek								
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
éneke-zene	1	1	1	1	2	1	1	1
dráma és színház							1	
Technológia								
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Nemzetiségi nyelv és irodalom								
német nyelv és irodalom	5	5	5	5	3	5	5	5
német népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Idegen nyelv								
angol nyelv				2	2	2	1	1
	26	26	26	28	30	31	33	33
NAT 2020 max. plusz nemzetiségi órakerettel együtt (+3) (3.§5.)	27	27	27	28	31	31	33	33

Általános tanrend (1.idegen nyelv: angol nyelv)								
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban								
tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom								
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
matematika								
matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret						1		
Etika / hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
környezetism.			1	1				
természttudomány					2	2		
biológia							1,5	1,5
kémia							1,5	1,5
fizika							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
Művészetek								
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
éneke-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
dráma és színház							1	
Technológia								
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Idegen nyelv								
1.idegen ny.: angol (választható órakeretből, NAT I.2.1 melléklet*)	2	2	2	3	3	3	3	4
	24	24	24	24	27	27	30	30
NAT 2020 max. a szabadon tervezhető órakerettel együtt	24	24	24	25	28	28	30	30

* Az első idegen nyelv oktatása legkésőbb az általános iskola 4. évfolyamán kezdődik. Amennyiben az 1–3. évfolyam idegennyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, és az iskola pedagógiai programja erre lehetőséget ad, az első idegen nyelv oktatása ezen évfolyamokon is megkezdhető. Az első idegen nyelv megválasztásakor biztosítani kell, hogy azt a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák.

3.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói tankönyveket, taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

A tankönyvek kiválasztásának fő szempontjai:

- feleljen meg a NAT- nak, helyi tantervünknek, a tantárgyi struktúráknak és a didaktikai szempontoknak
- szerepeljen a kiadott tankönyvjegyzékben
- biztosítsa az iskolák közötti átjárhatóságot
- az egyes tantárgyak könyvei egymásra épüljenek, a tankönyvekhez lehetőleg munkafüzet is tartozzon
- legyen alkalmas a differenciálásra.

3.4 A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

Az iskola alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Ezen értékrendek kialakítása, fejlesztése az iskola feladata is.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Cél, hogy tudatosuljon diákjainkban, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célunk a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás gyakorlása elengedhetetlen a későbbi tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A gyermekeknek meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik

megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékeltű megszervezésére, tudatos alakítására.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell taníttatni, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Kulcskompetenciák fejlesztése

Pedagógiai munkánkban alapvető célnak tekintjük a kiemelt kulcskompetenciák fejlesztését.

- A sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A kompetencia – alapú oktatás elterjesztése
- A kompetencia – alapú oktatás sikeres megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése és megvalósítása.
- A nevelőtestület tagjainak pozitív szemléletváltása és módszertani kultúrájának fejlesztése.
- A tanulók személyiségének, képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése.

- A tanulók személyiségének, képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése.
- A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó újszerű tanulásszervezési eljárások és módszerek bevezetése és alkalmazása.
- Az esélyegyenlőség érvényesítése, szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- Az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára való képesség a tanulásban/ munkában, a kommunikációban és a szabadidőben, a digitális írástudás elterjesztése.
- A tanulók fejlesztését célzó és fejlődését nyomon követő egyéni fejlesztési tervek készítése.

A Nat 2020 az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A fejlesztés célja a kompetencia alapú tudás megszerzése.

Az egyénnek/tanulónak a megszerzett tudás birtokában olyan képességekkel kell rendelkeznie, amelyekre szüksége van személye boldoguláshoz s fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezik: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a problémamegoldás, a kockázatkezelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

az alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 1–4. évfolyam;
- 5–8. évfolyam;

Az alsó tagozat (1–4. évfolyam) első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését. A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak – a negyedik évfolyam végére már meghatározóan – az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés a Nat fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít. A Nat az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.

A felső tagozat (5–8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása. A 7–8. évfolyam alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése. A Nat a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.

A fenti célok megvalósítása érdekében főbb feladataink az alsó tagozaton:

- a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő tanulási-tanítási módszerek alkalmazása: a játékos ismeretszerzés; a felfedezés lehetőségének megteremtése; a tanulói kíváncsiság kielégítése,
- az alapkészségek fejlesztésének hangsúlyos kezelése,
- a pedagógiai munkában a személyre szabott fejlesztésre való törekvés,
- az egyéni képességek kibontakoztatása,
- a tanulási problémákkal küzdők egyéni fejlesztése,
- a felelősségtudatra, kitartásra, munkafegyelemre szoktatás a motivációs lehetőségek sokoldalú alkalmazásával,
- a tanulási szokások megalapozása,
- szociális-kulturális környezetből fakadó hátrányok csökkentése,
- a humánus magatartásminták erősítése, közösségi értékrend megalapozása.
- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;

felső tagozaton:

- az alsó tagozat nevelő - oktató munkájára épülve a kialakított képességek, készségek továbbfejlesztése,
- az osztott oktatás erősíti a személyes kötődés fennmaradását, sokat javíthat a tanulói teljesítményen,
- az eltérő érdeklődésű, képességű, motivációjú tanuló egyéni teljesítménye maximumának elérése,
- az önálló tanulás képességének kialakítása; a sokrétű ismeretközléssel a problémamegoldó képesség, kreativitás fejlesztése,
- a továbbtanulásra való felkészítés az érdeklődésnek, képességeknek megfelelően,
- a társas kapcsolatok, közösségi élet fejlesztése; a közösségben való helytállás, szerepvállalás kialakítása, magatartási for-mák elsajátítása,
- a nemzettudat fejlesztése, a nemzeti értékek tiszteletére nevelés; felelős helytállás igényének kialakítása a társadalmi élet-ben,
- szolidaritás.

A fenti célok megvalósítása érdekében főbb feladataink a felső tagozaton:

- a tanulók differenciált oktatása, az életkoroknak megfelelő tanítási módszerek alkalmazása (elvont gondolkodás, elemzés, összefüggések felismerése, következtetések levonása),
- a tanórán kívüli ismeretszerzés lehetőségeinek közvetítése, az önálló ismeretszerzésre való képesség elsajátíttatása, gyakoroltatása különböző munkaformákban,
- a tanulói önismeret, akarat, empátia, együttműködési készség, felelősségtudat, problémamegoldó képesség fejlesztése az osztály és iskolai tevékenységek körében,
- a tanulók tevékenykedtetése a közösségi élet szervezésében, a demokratikus magatartásformák, követendő magatartás min-ták - szokások kialakítása, gyakoroltatása a tevékenységek során,
- viselkedési normák kialakítása szituációkban való gyakorlása, rögzítése,
- a nemzeti és más kultúrák hagyományainak, szokásainak megismertetése, ápolásukra nevelés,

- érdeklődés felkeltése Európa, és az emberiség közös problémái, azok megoldásának lehetőségei iránt.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;

- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat;

3.5 Mindennapos testnevelés

A 2011. évi CXC nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. §-a alapján felmenő rendszerben bevezettük a heti 5 testnevelés órát az 1. és 5. évfolyamon a 2012/2013. tanévtől.

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló terve a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is:

- 1-8 évfolyam heti 5 testnevelés óra biztosítása
- 3-4. és 5-6. évfolyam testnevelés óráiba beépítettük az úszást. Tanulóink a megjelölt évfolyamokon fél éven át vesznek részt (egymást váltva) úszásoktatáson.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi életéhez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi terve tartalmazza.

3.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánk fő profilja az emelt szintű német nemzetiségi oktatás, ezért választható tantárgyként az angol nyelv tantárgy jelenik meg kínálatunkban. A 2018/2019. tanévtől az angol is választható első idegen nyelvként, így mellette a német nyelv szakkörként választható.

A választható tantárgyra, szakkörökre a szülő előző tanév májusáig jelzi igényét az osztályfőnökökön keresztül az iskola igazgatója felé. Az igények felmérése után szervezzük a következő tanév csoportbeosztását.

Választható foglalkozások az egyéb foglalkozások, melyekre szintén minden év május 20-ig jelentkezhetnek a szülők egy nyilatkozat kitöltésével. A következő tanév egyéb foglalkozásait ezek alapján szervezzük.

Az iskolánkba történő beiratkozáskor maximálisan igyekszünk figyelembe venni a szülők kérését a pedagógusválasztásra vonatkozóan.

3.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, és a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A program célja:

- segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, illetve egyéni fejlődését

akik – **szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek:**

- családi mikrokörnyezetéből adódóan hátrányos helyzetűek,
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyermekek (elvált szülők, árva, félárva gyerekek),
- munkanélküli szülők gyermekei,
- **átmenetileg hátrányos helyzetűek:**
- áttelepült, beköltözött (új) tanulók,
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

Feladataink a tanévben

- Felvilágosítjuk, tájékoztatjuk a szülőket a szociális juttatásokról, pályázati lehetőségekről.
- A rászorultság alapján a tanulókat támogatjuk:
  - étkezési díjak átvállalásában,

- kirándulási és táborozási költségeket a lehetőségekhez mérten csökkentjük vagy átvállaljuk, pályázati lehetőségeket kihasználjuk
- Egy tanulót sem érhet hátrányos megkülönböztetés származása, szociális helyzete, családi háttere, egyéni képességei, stb. miatt.
- Nyáron (június végéig) igény szerint biztosítjuk a napközis ellátást. Az igényeket időben felmérjük, tartalmas programot kínálunk, koordinálunk a városban szerveződő nyári és napközis táborokkal.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

1. Felzárkóztató ill. tehetséggondozó programok szervezése
2. Önismereti csoportok létrehozása (működtetése)
3. Drog- és bűnmegelőzési programok
4. Mentálhigiénés programok
5. Pályaorientációs tevékenység
6. Komplex tehetséggondozó programok (önismereti-néprajzi, zenei-művészeti, sport-turisztikai)
7. Táborozások, kirándulások országjárások
8. Fesztiválok, bemutatók, iskolai műsorok
9. Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés városi Tv, iskolaújság, levél stb. útján
10. Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
11. Motiválás arra, hogy a gyermek tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön
12. Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal
13. A tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása
14. Étkezési hozzájárulás elveinek és mértékének meghatározása
15. Táborozási hozzájárulások
16. Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon
17. Rendszeres családlátogatás

3.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskolai tanítási - tanulási folyamat eredményességének egyik lényeges mérőeszköze a tanulók beszámoltatása szóban és írásban. A beszámoltatási folyamat során 1 - 8. osztályig következő alapelvek, szempontok és egységes követelmények betartását tekintjük fontosnak:

- A szóbeli és írásbeli beszámoltatás igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- Legyen rendszeres, gyakori és folyamatos.
- Arányaiban a szóbeliség domináljon, fokozatosan, felmenő rendszerben a 7. 8. évfolyamokon a szóbeli és írásbeli számonkérés aránya kb. 50 - 50 %-os.
- Legyen differenciált, a tanuló képességéhez igazodó.
- A tanulóknak minden hónapban legyen legalább 1 szóbeli feleletre, megnyilvánulásra adott jegye.

Az írásbeli beszámoltatás formái:

- témazáró dolgozat egy teljes témát felölelő, évente 3 - 4 alkalommal, 45 percet igénybe vevő lezáró számonkérése, ill. fogalmazás,
- dolgozat: egy - egy résztémát, rövidebb tananyagrészt ellenőriz, évente 3-4 alkalommal, 40 - 45 perces.
- írásbeli felelet: előző órai tananyag számonkérése, 10 - 15 perces havonta 1 alkalommal,
- szövegértés, olvasásértés: a készség elsajátítását méri, ellenőrzi évente 2-3 alkalommal,

A beszámoló egyéb lehetőségei és formái

gyűjtőmunka

kiselőadás

kutatómunka

fogalmazások

riportok, interjúk

szorgalmi feladatok stb.

Az írásbeli számonkérés értékelése legtöbbször pontozással történik. Az érdemjegyeket a százalékos értékelésünk alapján állapítjuk meg. A nevelőtestület tagjai által elfogadott norma alkalmazása minden pedagógus számára kötelező. A sikertelen írásbeli beszámoltatást követően egy alkalommal adjuk meg a tanulónak a javítás lehetőségét. A félévi és év végi értékeléskor a javított jegyet kell figyelembe venni. Ha egy csoportban vagy osztályon belül a tanulók 30 % - nak eredménye elégtelen, a tananyagot újra kell tanítani, és a számonkérést meg kell ismételni. Az osztálynaplóba a javított jegyet kell beírni.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- Egy tanítási napon egy tanulócsoportban csak 1 témazáró dolgozatot és 1 írásbeli feleletet szabad íratni.

- A témazárók időpontjait a pedagógusok egyeztetik.
- A témazárók és fogalmazások értékelésének és kiosztásának határideje 2 hét. Annak leteltével joga van a tanulónak a sikertelen jegyet el nem fogadni.
- A dolgozatok, írásbeli feleletek értékelésének és visszacsatolásának határideje 1 - 2 nap, legfeljebb 1 hét.

A témazárókat, dolgozatokat 1 évig meg kell őrizni. Az eredményekről a szülőt tájékoztatni kell, hogy a kijavított, értékelt írásbeli munkákba betekinthesse. Ennek alkalmi a szülői értekezletek, fogadóórák, konzultációk. Kivételes esetben a dolgozatokat a tanuló hazaviheti és szüleivel aláírhatja, (szülői kérés, a hazaküldött dolgozatok maradéktalanul visszaszedhetők, a dolgozatfüzet nem központilag összeállított feladatsor).

3.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A szóbeli és írásbeli feladatadás célja, hogy a tanuló gyakorolja, rögzítse, elmélyítse a tanórákon szerzett ismereteket, részben segítséggel s fokozatosan egyre önállóan - megfelelő tanulási technikákat alkalmazva - készüljön fel a soron következő tanórákra.

A feladatok teljesítését érezze kötelességének, s tudatosítsuk benne annak hasznosságát.

A feladat adás általunk meghatározott elvei:

- A tanulók rendszeresen kapnak szóbeli és írásbeli feladatokat az otthoni felkészüléshez.
- Csak olyan feladatok adhatók, amelyek a tanórai anyaghoz, gyakorláshoz kapcsolódnak, megfelelően előkészítettek, a tanulók önállóan vagy segítséggel el tudják végezni, ill. meg tudják tanulni.
- A feladatadásban éljünk a differenciálás lehetőségével.
- Csak annyi feladatot adjunk, amennyit ellenőrizni, számon kérni és értékelni is tudunk.
- Változatos feladatadásnak motiváló funkciója van. A hagyományos, megszokott típusok helyett vonzóbb a gyűjtő - vagy kutatómunka, egyéni vagy csoportos beszámoló, az önként vállalt (szorgalmi) feladat. A többletmunkát értékeljük, s a tanuló teljesítményébe beszámítjuk.
- A házi feladatok teljesítése mennyiségét és időtartamát tekintve ne legyen túlméretezett. Vegyük figyelembe a gyerekek életkori sajátosságait, terhelhetőségét. A tanulás mellett jusson idő a játékra, sportra, kikapcsolódásra. Egy átlagos képességű tanuló délutáni tanulásra fordított ideje:

1 - 2. évfolyamon 30 - 45 perc

3 - 4. évfolyamon 45 - 60 perc

5 - 6. évfolyamon 60 - 80 perc

7 - 8. évfolyamon 80 - 100 perc

- A napköziben és a tanulószobán a házirendben foglaltak szerinti időbeosztással tanulnak a gyerekek.
  - A tantárgytömbösítés, a műveltségterület tantárgyi bontás nélkül, a témahét és a projekt esetében megváltozik az iskolai és az otthoni tanulás aránya és tartalma. Az érintett tanulócsoportok a gyerekek természetesen kapnak, ill. kaphatnak házi feladatot, melyek elsősorban önállóan elmélyítő gyakorló feladatok, gyűjtőmunka, kutatómunka, felkészülés a csoportfeladatokra. A napközis tanórákon is hatékonyabb az egyéni, páros és csoportmunkában történő begyakorlás.
  - Esetenként az iskolai programokból adódó délutáni elfoglaltságokra való tekintettel nem adunk feladatot az otthoni felkészüléshez.
  - Hétvégére, szünetekre nem adunk a tanulóknak több feladatot, mint egyébként egyik napról a másikra, ill. óráról órára. Évközi szünetekre, hétvégére szorgalmi feladatok elvégzését, kötelező és ajánlott irodalom olvasását, a hiányok, lemaradások pótlását ajánljuk.
  - Tanórákon a feladatok és a felszerelés meglétét egyaránt ellenőrizzük a tantárgyanként kidolgozott szempontrendszer alapján.
  - Minden pedagógus feladata, hogy sajátíttassa el tanítványaival a tanulási technikákat, tanítsa meg őket tanulni.
  - Segítse őket abban, hogy a helyes napirend kialakításával, jó időbeosztással tudjanak hatékonyan és eredményesen tanulni, felkészülni a másnapi tanórákra.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
  - Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
  - A napi felkészülés otthoni (napközis, tanulószobai) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

3.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

3.11.1. Csoportbontások szervezésének elvei

Felső tagozaton , 7-8. évfolyamon megbontjuk az addigi osztálykereteket, és diákjaink számára a fő tantárgyak tekintetében egy gyorsabban és egy lassabban haladó csoportot szervezünk. A cél a tehetséggondozás és a felzárkóztatás maximális megvalósítása.

A csoportok átjárhatók a szaktanárok véleménye alapján.

3.11.2. Egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az egyéb foglalkozások szervezését szülői igényfelmérés után végezzük. Az alsós szülők kérhetik gyermekük számára az egyéb foglalkozás megszervezését, melynek keretében biztosítjuk a másnapi felkészülést (napközis, tanulószobai jellegű foglalkozás) a diákjaink számára.

Szintén a szülői és diák igények felmérése után szervezzük szakköreinket.

Az egyéb foglalkozás iránti igényeket minden év május 20-ig mérjük fel. Ennek tekintetbe vételével szervezzük a következő tanévet.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

3.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fitsségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően iskolánk is a NETFIT® rendszer segítségével méri fel a diákok fitsségi állapotát minden tanév január és május közé eső mérési időszakban.

3.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az egészségnevelési elveink a nevelési program 2.7. pontjában részletesen kifejtettek, ezért itt a környezeti nevelési elveket részletezzük.

A környezeti nevelés olyan folyamat, amely során a gyermekek életkoruktól függetlenül, de életkori sajátosságaik keretein belül megismerik mindenkori környezetüket és megtanulnak gondoskodni róla.

A környezeti nevelés céljai:

- Olyan tudatformálás, amely a gyerekeket megtanítja a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre.
- El kell érünk, hogy kialakuljon a gyerekeknél az életmód, a gondolkodás és az attitűdök megfelelő szintézisében a környezet okos és mértéktartó felhasználása, a környezetkultúra.
- A környezet iránti felelősség, minden élőlény iránti tisztelet, a mindennapi életvitel értékrendjében az ökológiai szemlélet megalapozása és fokozatos kialakítása.

A környezeti nevelés általános pedagógiai szempontjai:

- „Saját tapasztalataidra építs!” A gyerekek maguk éljék át a megtapasztalás, megismerés élményét.
- A környezeti nevelés itassa át valamennyi tantárgyat!
- Jelenjen meg a tárgyi és személyes kapcsolatokban!
- A helyi adottságokra épül, de emellett kitekint a Föld átfogó problémáira is.
- Alkalmas a problémamegoldás és a döntés készségeinek fejlesztésére.
- Bevonja a családokat is a nevelési folyamatba.
- Felébreszti a segíteni akarást, az együttműködés szándékát, erősíti ennek képességét. Empátiára, megértésre, szeretetre serkent.
- Az iskolai élet mindennapjait beemeli a tananyagba.

Környezeti nevelés a tanórán

A tanórai környezeti nevelés fő területeit a Kerettanterv határozza meg az egyes (elsősorban természettudományos) szaktárgyak (környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, kémia) követelményrendszerében.

Alsó tagozatban az új, kerettantervre épülő tankönyvek már első osztálytól kezdve tartalmazzák a környezeti neveléshez szükséges tananyagot, az ismeretek jól egymásra épülnek a négy évfolyamon. A tankönyvek, munkafüzetek a 6-10 éves korosztály számára elegendő információt, 3.-4. osztálytól már kísérleteket is tartalmaznak.

A tanórán kívüli tevékenység elsősorban a fontosabb környezetvédelmi napokhoz, „zöld ünnepekhez” kapcsolódik, melyeket az alábbi táblázat mutat be.

Folyamatos tevékenységek:

- Hulladékgyűjtés – szárazelem, papír, műanyag
- Iskola környezetének rendben tartása, csinosítása.
- KÖR-TE napok
- Madarak és fák napja
- Kapcsolattartás civil szervezetekkel
- témahetek

2017-ben iskolánk **ÖRÖKÖS ÖKO ISKOLA** címet nyert el, ez is bizonyítja elkötelezettségünket a téma iránt.

3.14 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

3.14.1 A magatartás értékelésének elvei

A tanulók magatartását és szorgalmát szövegesen értékeljük 1. osztályban és 2. osztály első félévében. A többi évfolyamon az 5 fokú skálát alkalmazzuk. Módszere alapvetően a pedagógiai megfigyelés.

A magatartás és szorgalom érdemjegyekről - a tanuló önértékelésének és az osztályközösség véleményének meghallgatása után - az osztályfőnök dönt a nevelői jelzések, a dicséretes és elmarasztalások beszámítása és saját megfigyelései alapján. A havonkénti értékelés eredményéről a szülőt tájékoztatni kell.

Félévkor és tanév végén a tanuló magatartását és szorgalmát a nevelőtestület értékeli. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt.

a., A tanulók magatartásának értékelése:

Az értékelés alapelvei:

A tanuló szorgalmának és magatartásának minősítése a tanulónak az iskolai munkához, a tanuláshoz való viszonyát, rendszerességét és rendezettségét, igényességét értékeli. A minősítést a tantestület a törvényi előírások szerint állapítja meg, figyelembe véve a tanuló egyéni adottságait, személyiségi jegyeit és a változás jellegét. Ezt az értékelést a tantestület a tanuló személyiségének fejlesztésére, a kitűzött nevelési célok elérésére kívánja használni.

A magatartás minősítésének elbírálása során figyelembe kell venni:

- ☼ A tanuló személyiségének előző hónapozat viszonyított pozitív vagy negatív változását
- ☼ A közösség érdekeivel való azonosulás szintjét
- ☼ A közösség érdekében végzett tevékenységét
- ☼ A házirend betartását
- ☼ Igazolatlan hiányzásainak számát
- ☼ Elmarasztalások és dicsérek számát
- ☼ Viselkedés rendezettségét (hangnem, tisztelet, kulturáltság, becsületesség, segítőkészség)

.Példás minősítést kap az a tanuló, aki:

- ☼ A házirendet betartja
- ☼ Viselkedése tanórán és azon kívül – versenyek, ünnepek, tanulmányi kirándulások – is példamutató
- ☼ Társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékeny, segítőkészen viselkedik
- ☼ A rábízott feladatokat példamutatóan ellátja,
- ☼ becsületes, őszinte, fegyelmezett, tisztelettudó, udvarias, segítőkész, megbízható
- ☼ Nincs írásbeli figyelmeztetője, nincs igazolatlan hiányzása
- ☼ Közösségi magatartása, tevékenysége példaként szolgálhat

A példás magatartású tanulót a tantestület jó szívvvel állítaná példaként más közösségek elé.

Jó minősítést kap az a tanuló, aki:

- ✿ A házirendet betartja
- ✿ Viselkedése tanórán és azon kívül – versenyek, ünnepségek, tanulmányi kirándulások – is rendes, kisebb hiányosságok mellett felel meg az elvárásoknak
- ✿ általában fegyelmeztetett
- ✿ Feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- ✿ Feladatokat önként nem, vagy csak ritkán vállal, de a rábízottat teljesíti
- ✿ Nincs írásbeli figyelmeztetője, nincs igazolatlan hiányzása

A jó magatartású tanuló egyes iskolai megnyilvánulását a tantestület könnyen elfogadhatónak tartja.

Változó minősítést az a tanuló kap, aki:

- ✿ A házirendet többé-kevésbé betartja
- ✿ Hajlamos a fegyelmezetlenségre, sodródik a közösség mellett. Viselkedése ingadozó, hajlamos a rossz irányú megnyilvánulásokra.
- ✿ Tudatosan nem árt a közösségnek, de nem lehet rá számítani, megnyilvánulásaiban, cselekedeteiben megbízhatatlan
- ✿ A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik, gyakran áthágja azokat
- ✿ Udvariatlan, csúnyán beszél
- ✿ Van igazolatlan hiányzása és van szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetése

A változó magatartású tanuló egyes iskolai megnyilvánulását a tantestület nehezen elfogadhatónak tartja.

Rossz minősítést az a tanuló kap, aki:

- ✿ A házirend szabályai ellen rendszeresen, illetve súlyosan vét, tetteiért a felelősséget nem vállalja, nincs benne segítőkészség
- ✿ Hangvétele durva, gyakran hajlamos agresszióra
- ✿ Viselkedése tanórán és azon kívül – versenyek, ünnepségek, tanulmányi kirándulások – is romboló hatású, az iskolai nevelést-oktatást akadályozza, ellenszegül
- ✿ Több alkalommal hiányzik igazolatlanul
- ✿ Közösségi kapcsolatai rendezetlenek, szándékosan árt a közösségnek
- ✿ Társaival, felnőttekkel szemben durva, rendszeresen udvariatlan, tiszteletlen, csúnyán beszél.

- ☼ Több osztályfőnöki figyelmeztetése, illetve igazgatói figyelmeztetése van

A rossz magatartású tanuló egyes iskolai megnyilvánulásait a tantestület elfogadhatatlannak tartja.

3.14.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A szorgalom minősítése során figyelembe kell venni:

- ☼ A tanuló képességeit, és egybevetni az elért tantárgyi eredményekkel
- ☼ A tanuló otthoni körülményeit
- ☼ Tanórai és tanórán kívüli aktivitását, munkavégzését (rendezvények, műsorok, versenyek)
- ☼ A szorgalom minősítése ennek megfelelően eltérhet a tantárgyi érdemjegyeiktől

Példás szorgalmú az a tanuló, aki:

- ☼ Képességeihez és körülményeihez képest törekszik egyenletes teljesítményt nyújtani
- ☼ Tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi
- ☼ Tanórákon kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- ☼ Taneszközeit, felszerelését a tanítási órákra elhozza
- ☼ Céltudatos, önellenőrzésre képes

Jó szorgalmú az a tanuló, aki:

- ☼ Képességeihez és körülményeihez képest viszonylag egyenletes teljesítményt nyújt
- ☼ Tanórákon többnyire aktív
- ☼ Többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon, vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy csak ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízásait teljesíti
- ☼ Taneszközeit, felszerelését a tanítási órákra többnyire elhozza, esetenként hiányos
- ☼ Önellenőrzésre törekszik

Változó szorgalmú az a tanuló, aki:

- ☼ Nem törekszik a képességeinek és körülményeinek megfelelő eredmények elérésére.
- ☼ Gyakran figyelmetlen és pontatlan
- ☼ Felszerelése hiányos
- ☼ Feladatai elvégzésére óra közben is figyelmeztetni kell
- ☼ Nem érdeklődő, nem vállal többletfeladatokat

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki:

- ☼ Munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- ☼ Eredményei jóval elmaradnak képességeitől
- ☼ Érdektelenség, közömbösség jellemzi
- ☼ Házi feladatait gyakran nem készíti el, felszerelése gyakran nincs
- ☼ Egy vagy több tantárgyból nem teljesíti a minimum szintnek megfelelő követelményeket

A nevelőtestület döntése alapján, melyet a Köznevelési Törvény 55.§ 1. bekezdése alapján hozott, ha a tanuló tanulmányi eredményének romlása azt indokolja, 16 óráig az iskolában, tanulószobán kell tartózkodnia, amíg az ig. és az őt tanító pedagógusok ellenkezőleg nem döntenek. Ez a gyermek tanulmányi előmenetelének és magatartásának pozitív irányú változása esetén lehetséges.

3.14.3 A jutalmazás iskolai elvei

A tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért az intézmény házirendjében foglaltak szerint jutalmazzuk.

A jutalmazás fő formái:

1. Napközis nevelői dicséret
2. Szaktanári dicséret
3. Osztályfőnöki dicséret
4. Igazgatói dicséret

5. Nevelőtestületi dicséret

6. Jutalom könyv és oklevél: kitűnő tanulmányi munkáért, példamutató magatartásért, szorgalomért, kiemelkedő kulturális, közösségi munkáért és sportban elért eredményekért adható.

7. „Az év diákja” elismerés: iskolánk alapítványa adományozza minden tanév végén az adott tanévben elért kiemelkedő eredmények alapján. Javaslatot a nevelőtestület és a diákok tesznek titkos szavazással.

A jutalmazási formák - jellegüktől függően – kihirdetésre kerülhetnek az iskola közösségei előtt vagy ünnepi alkalmakkor. osztályközösség, évfolyamközösség, /iskolaközösség előtt,/ évfolyamgyűléseken,/ ünnepélyeken, ballagáskor, évzáró ünnepélyen és iskolánk honlapján.

A tanév folyamán kapott írásbeli dicsérek a tájékoztató füzetbe és a naplóba is bejegyzésre kerülnek.

3.15. Ellenőrzés, értékelés elvei, módszerei

3.15.1. A nevelő - oktató munka ellenőrzése

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények birtokában az esetleges hiányosságok, hibák, problémák kijavítására intézkedéseket lehessen hozni.

- A tanulóknak tudatosuljon, hogy az ellenőrzés segíti őt az eredményes tanulásban, testi, lelki, pszichés és mentális fejlődésben.
- El kell érünk, hogy a külső kontroll hatására a tanulóban kialakuljon és egyre eredményesebben működjön a belső kontroll.

Nevelő-oktató munkánk során rendszeresen ellenőrizzük:

a tanulók

- magatartását, viselkedését
- szorgalmát
- a közösségben kifejtett tevékenységét
- a tanulásban, a tananyag elsajátításában megnyilvánuló teljesítését
- a tanuláshoz, társaihoz, felnőttekhez való viszonyát
- kötelességének teljesítését

- tanórán kívüli tevékenységet
- közvetlen környezetének megóvását, rendjét, tisztaságát.

A tanulói tevékenységek, viselkedési megnyilvánulások ellenőrzését az igazgató, igazgatóhelyettes és a nevelőtestület tagjai végzik.

Az ellenőrzéssel szemben támasztott követelmények:

- legyen: rendszeres és folyamatos
következetes
tényszerű, objektív
ösztönző hatású (megerősít, lehetőségeket, irányokat mutat)
dinamikus (okokat is kereső)
dokumentált
tanulócentrikus

Az ellenőrzés történik

- a tanórákon: felszerelés megléte, írásbeli házi feladatok elkészítése, tanórai aktivitás, magatartás, a tananyag elsajátítása, szorgalom, fegyelem, együttműködő képesség, tisztaság, rend, hetesi - felelősi teendők, stb..
- tanórán kívül: fegyelem, ügyeleti munka, kulturált étkezés, tisztaság, közlekedés, szakköri tevékenység, egészség-, baleset-, környezet - és vagyonvédelem, biztonság, stb.

Az ellenőrzés során alkalmazható módszerek:

megfigyelés
beszámoltatás
írásos kikérdezés (kérdőív)
interjú
tanulói produktumok vizsgálata
tanulói teljesítmények felmérése
óralátogatás
helyszíni ellenőrzés

3.15.2. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az iskolai tanítási - tanulási folyamat eredményességének egyik lényeges mérőeszköze a tanulók beszámoltatása szóban és írásban. A beszámoltatási folyamat során 1 - 8. osztályig következő alapelvek, szempontok és egységes követelmények betartását tekintjük fontosnak:

- A szóbeli és írásbeli beszámoltatás igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- Legyen rendszeres, gyakori és folyamatos.
- Arányaiban a szóbeliség domináljon.
- Legyen differenciált, a tanuló képességéhez igazodó.
- A tanulóknak minden hónapban legyen legalább 1 szóbeli feleletre, megnyilvánulásra adott jegye.

Az írásbeli beszámoltatás formái:

- témazáró dolgozat egy teljes témát felölelő, évente 3 - 4 alkalommal, 45 percet igénybe vevő lezáró számonkérése, ill. fogalmazás,
- dolgozat: egy - egy résztémát, rövidebb tananyagrészt ellenőriz, évente 3-4 alkalommal, 40 - 45 perces.
- írásbeli felelet: előző órai tananyag számonkérése, 10 - 15 perces havonta 1 alkalommal,
- szövegértés, olvasásértés: a készség elsajátítását méri, ellenőrzi évente 2-3 alkalommal,

A beszámoló egyéb lehetőségei és formái

gyűjtőmunka

kiselőadás

kutatómunka

fogalmazások

riportok, interjúk

szorgalmi feladatok stb.

Az írásbeli számonkérés értékelése legtöbbször pontozással történik. Az érdemjegyeket a százalékos értékelésünk alapján állapítjuk meg. A nevelőtestület tagjai által elfogadott norma alkalmazása minden pedagógus számára kötelező, elsősorban a témazárók értékelésében. A dolgozatok, írásbeli feleletek értékelésekor ettől el lehet térni, legfeljebb 5 %-kal. A sikertelen

írásbeli beszámoltatást követően adjuk meg a tanulónak a javítás lehetőségét. A félévi és év végi értékeléskor a javított jegyet kell figyelembe venni. Ha egy csoportban vagy osztályon belül a tanulók 30 % - nak eredménye elégtelen, a tananyagot újra kell tanítani, és a számonkérést meg kell ismételni. Az osztálynaplóba a javított jegyet kell beírni.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- Egy tanítási napon egy tanulócsoportban csak 1 témazáró dolgozatot és 1 írásbeli feleletet szabad íratni.
- A témazárók időpontjait a pedagógusok egyeztetik.
- A témazárók és fogalmazások értékelésének és kiosztásának határideje 2 hét. Annak leteltével joga van a tanulónak a sikertelen jegyet el nem fogadni.
- A dolgozatok, írásbeli feleletek értékelésének és visszacsatolásának határideje 1 - 2 nap, legfeljebb 1 hét.

A témazárókat, dolgozatokat 1 évig meg kell őrizni. Az eredményekről a szülőt tájékoztatni kell, hogy a kijavított, értékelt írásbeli munkákba betekinthessen. Ennek alkalmi a szülői értekezletek, fogadóórák, konzultációk. Kivételes esetben a dolgozatokat a tanuló hazaviheti és szüleivel aláírhatja, (szülői kérés, a hazaküldött dolgozatok maradéktalanul visszaszedhetők, a dolgozatfüzet nem központilag összeállított feladatsor).

3.15.3. A mérés az ellenőrzésnek az a módszere, amely legtöbbször a tanulók teljesítményének kimutatására szolgál.

Lehet: - **tantárgyi** (a tantervi követelményeknek való megfelelést vizsgáló tudás szintmérés)

- **neveltségi szint mérése.**

A mérés tervezésekor figyelnünk kell arra:

- Ki?
- Melyik évfolyamon?
- Melyik tantárgyból?
- Milyen követelmények teljesítését?
- Milyen időközönként?
- Milyen módszerrel, mérőeszközzel méri?

A tervezéskor számba kell vennünk azt is, hogy a mérés eredményét a diagnosztizáló értékeléshez (tájékozódás az előzetes ismeretekről) vagy a normatív értékeléshez (lezáró, elért eredmények értékelése) kívánjuk felhasználni.

Fontos annak tisztázása is, hogy tudást vagy készségeket, képességeket vizsgálunk.

Méréseinkhez – a jelenleg adott lehetőségeket kihasználva – igyekszünk minél objektívebb mérőlapokat használni, de nem mindig rendelkezünk un. bemért feladatlapokkal, s ez nehezíti munkánkat.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a mérések értékelésekor azt sem, hogy bár az eredmények irányt mutatnak a lehetséges továbbhaladást vagy további gyakorlást illetően, de nem nyújtanak elégséges alapot sem a tanulók személyiségének, sem a pedagógus munkájának értékeléséhez. (háttértanulmányok + ismételt mérés).

Külső mérések

Az OH és a fenntartó által elrendelt méréseket az éves munkatervünkben ütemezzük.

Szegedi Tudomány Egyetem Oktatáskutató Csoportja longitudinális mérése

3.15.4. Az értékelés

Az értékelés az ellenőrzés tapasztalataira épül, vele szoros egységet alkot. Olyan szembesítést jelent, melynek során az elért eredményeket vetjük össze a kitűzött célokkal.

Szerepe kettős:

- minősíti az elért eredményeket, értékeket, ezáltal megerősíti az addigi tevékenység helyességét
- feltárja a hibákat, hiányosságokat, s megfogalmazza a korrekció, a fejlesztés szükségességét.

Az iskolánkban folyó valamennyi értékelésnél szem előtt tartjuk, hogy az legyen:

- nyilvános (szempontok és eredmény hozzáférhető)
- személyre szóló (konkrét, az egyén jellemzőit figyelembe vevő)
- szakszerű (eszközeiben és módszereiben)
- ösztönző hatású

- folyamatos és kiszámítható
- objektív és reális
- őszinte és toleráns

Az értékelés formái közül a ped. programban a belső értékeléssel kívánunk részletesen foglalkozni.

3.15.5. A tanulói teljesítmények értékelése

Az értékelésnek három funkciója lehet:

- diagnosztizáló (tájékozódás az előzetes ismeretekről)
- formatív (a folyamat közbeni, segítő)
- szummativ (összegző – lezáró minősítés a folyamat végén)

a., Iskolánkban diagnosztikus értékelést

- tanév elején
- egy –egy új témakör indításakor végzünk azzal a céllal, hogy tájékozódjunk tanulóink előzetes ismereteiről, s hogy lássuk a várható problémákat.

Az un. szintfelmérések szeptemberben történnek évfolyamonként és kiemelten az alábbi tantárgyakra, részterületekre vonatkoztatva:

- hangos olvasás
- néma értő olvasás
- helyesírás (írás)
- német nyelv és irodalom
- matematika

A felmérést a tanítók ill a szaktanárok végzik, ők is értékelik. A tapasztalatokat, a továbbhaladáshoz szükséges korrekciót munkaközösségi foglalkozásokon beszélik meg.

b., A tanítási folyamat során leggyakrabban **formatív értékelést** alkalmazzuk. A folyamatos visszacsatolás fontos a pedagógusnak és tanulónak egyaránt, hiszen azt jelzi, mennyire sikerült a kitűzött célokat elérni.

A tantárgyi értékelés során a következő szempontok, követelmények betartását egységesen, valamennyi tantárgyra vonatkozóan fontosnak tartjuk:

- Változatos módszereket alkalmazzunk! (számonkérés szóban és írásban, feladatlap, teszt, kiselőadás, gyűjtőmunka, házi feladat, órai munka)
- Kapjon megfelelő hangsúlyt a szóbeli értékelés minden tantárgyból!
- A szaktárgyi versenyekre való készülést, részvételt és eredményességet ismerjük el az adott tantárgy értékelésekor.
- Éljük bátrabban az órai aktivitás, a kisebb tananyagegységek értékelésének lehetőségével, a dicséret és jutalmazás motiváló hatását optimálisan használjuk ki.
- Értékelésünk ne váljon a fegyelmezés eszközévé.
- Ugyanazért a tudásért/nem tudásért egyszer adjunk érdemjegyet. Helytelen megoldásért csak egyszer vonunk le pontot. (A mínusz pontozást kerüljük)
- Adjuk meg a javítás lehetőségét.
- Formatív értékelést végezzen a tanuló is (önértékelés), mert ezzel is fejleszthetjük felelősségérzetét, tudatosságát.

c., A szummatív értékelést egy- egy nagyobb tanulási egység lezárásakor, ill. a tanév végén alkalmazzuk.

Az összegző értékelésekhez mérőlapokat használunk. A mérés lehet **kritériumra irányuló**, ebben az esetben a tanulók eredményeit a tantervi követelményekhez hasonlítjuk (témazárók).

A normára irányuló értékelésnél tanulóink tudását a velük hasonló korú és iskolázottságú tanulók eredményeivel kívánjuk összevetni. Erre is szükség lenne, hiszen a munkánk során jelentkező esetleges szubjektivitást, a rutinszerű beidegződéseket a központi standardok segítenék kiszűrni.

Összegző értékelések iskolánkban:

évfolyam	Mit?	Mikor?	Ki?	Hogyan?
1.	fejlődés, haladás	negyedévenként	osztálytanító	szövegesen
2.-4.	hangos olvasás	május		szóban + érdemjegy
3.	szorzó-tábla	február		írásban + érdemjegy
4.	néma értő olvasás helyesírási készség nyelvtani ismeretek számolási készség német nyelv írásbeli	tanév vége	szaktanár, munkaközösség vezető	szóban, írásban + érdemjegy
6.	magyar nyelv értő olvasás matematika német nyelv természetismeret	tanév vége	szaktanár, munkaközösség vezető	szóban, írásban + érdemjegy
8.	magyar nyelv matematika német nyelv	tanév vége	szaktanár, munkaközösség vezető	szóban, írásban + érdemjegy
minden évfolyam	magatartás, szorgalom	félév, tanév vége	nevelőtestület	szövegesen

A felmérők, tudáspróbák értékelésekor az alábbiak szerint adunk érdemjegyeket:

- 0 - 34 % = 1 (elégtelen)
- 35 % - 54 % = 2 (elégséges)
- 55 % - 74 % = 3 (közepes)
- 75 % - 89 % = 4 (jó)
- 90 % - 100 % = 5 (jeles)

Ebből a pontozásos értékeléstől a kisebb írásbeli számonkérések – vagyis a témazáró dolgozatot kivéve - értékelésében legfeljebb 5 %-kal eltérhetünk. Az alsó érték ugyanakkor minden esetben rögzített.

3.15.6. A tanulói teljesítmények szöveges értékelése

Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévkor szövegesen értékelünk. Ezeken az évfolyamokon szövegesen értékeljük, hogy a tanuló:

kiválóan teljesített

jól teljesített

megfelelően teljesített vagy

felzárkóztatásra szorul.

A félévi és tanév végi értékelésünket kiegészíti a tanulók rendszeres önértékelése, társak értékelése is, mellyel fejlesztjük diákjaink önismeretét, szociális kompetenciáit.

3.15.7. A magatartás és szorgalom értékelése

A tanulók magatartását és szorgalmát szövegesen értékeljük 1. osztályban és 2. osztályban félévkor. A többi évfolyamon addig is az 5 fokú skálát alkalmazzuk. Módszere alapvetően a pedagógiai megfigyelés.

A magatartás és szorgalom érdemjegyekről - a tanuló önértékelésének és az osztályközösség véleményének meghallgatása után - az osztályfőnök dönt a nevelői jelzések, a dicséretes és elmarasztalások beszámítása és saját megfigyelései alapján. A havonkénti értékelés eredményéről a szülőt tájékoztatni kell.

Félévkor és tanév végén a tanuló magatartását és szorgalmát a nevelőtestület értékeli. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt.

3.15.8. Mérés, értékelés a nevelőmunkában

A nevelés nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tudás. Nehéz meghatározni, hogy mi tekinthető a nevelés eredményének, s mi abban a szerepe a szülőnek, a környezetnek, az iskolának.

A nevelési eredményvizsgálat alatt mindazokat az eljárásokat, módszereket és technikákat értjük, amelyek a tanuló vagy tanulócsoport megismerését célozzák.

A nevelési vizsgálat diagnosztikus és formatív lehet.

Irányulhat:

Egyes tanuló esetében

- családi helyzetre
- egészségi állapotra
- értékekre, morális gondolkodásra
- szociális képességekre
- attitűdökre
- motiváltságra
- értékorientációra
- külső és belső tulajdonságokra
- konfliktus – viszonyokra

Tanulócsoportok esetében

- a tanulócsoport össze-
tételére, rétegződésére
- informális kapcsolat-
rendszere
- konfliktushelyzetekre
- tevékenységrendszere
- közvéleményre
- önkormányzatra

Iskolán belül:

- az intézmény értékrendjére
- az iskola és szülők kapcsolatra
- a nevelőtestület rétegződésére, klímájára
- nevelőtestületen belüli kapcsolatokra
- pedagógusok - diákok kapcsolataira

Az iskolán belüli nevelési vizsgálatok módszerei:

- megfigyelés
- dokumentumelemzés
- egyéni és csoportos interjú
- célzott megfigyelés
- eseménynapló
- fogalmazás – vizsgálat
- asszociációs vizsgálat

- etikai rangsorok
- szociometria
- kérdőív

Iskolánkban a társas kapcsolatok rendszerének minősítésére, a csoportok sajátosságainak vizsgálatára alkalmazzuk a szociometria szociálpszichológiai módszerét. (5. évfolyam, ill. szükség szerint).

Alkalmankénti kérdőíves vizsgálataink elsősorban a tanulók neveltségi szintjének, értékorientációjának feltérképezésére irányultak, s céljuk minden esetben tájékozódás volt nevelőmunkánk hatékonyságának növelése érdekében.

Fontosnak tartjuk és tervezzük a neveltségi szint vizsgálatát – tájékozódási céllal – a belépő 1. évfolyamon és a továbbiakban is két évente.

A neveltségi szint értékelésének tudatos és tervszerű kidolgozása, a mérések és értékelés konkretizálása az adott tanévek munkatervében jelenik meg.

A minőségbiztosítási munka belépésével a kapcsolatrendszerek értékelése is tudatosabbá és tervszerűbbé válik iskolánkban.

Iskolánkban a tanulók neveltségi szintjének megállapításában az alábbi méréseket tervezzük.

MIT?	HOL?	KI?	MIKOR?
Kognitív képességegek - difer mérés	1. osztály	tanítók	év eleje
Neveltségi szint mérése	5 - 8. osztály	osztályfőnök	év eleje
Attitűd mérés	3 - 8 osztály	osztályfőnök	2. félévben
Szociometriai mérés	5 - 8.osztály	osztályfőnök	1. félév

A Szegedi Tudományegyetem Oktatásméleti Kutatócsoportjával megállapodást kötöttünk, hogy bekapcsolódunk egy longitudinális mérésbe, melynek lényege a tanuló kognitív fejlődésének nyomonkövetése 8 éven át. A mérés online felületen és mérőeszkővel történik.

3.15.9. A pedagógiai munka folyamatának és eredményességének értékelése

Az iskola pedagógiai munkájának értékelése szerves része az intézményi munkának. Olyan részterület, amely nélkül nem lehet minőséget létrehozni, amely elengedhetetlen a tudatos, folyamatos fejlesztéshez. A tanulói teljesítmények értékelésén túl a pedagógiai folyamatok, a pedagógusok munkájának értékelése ugyanúgy hozzátartozik, mint a feltételrendszer, a kapcsolatrendszer vizsgálata.

Az értékelést az igazgató végzi – az iskolavezetés segítő közreműködésével.

Az értékelés főbb szempontjai:

- a nevelő – oktató munkában elért eredmények, a fellelhető hiányosságok okai – a továbblépés módjainak kidolgozása
- az intézmény szakmai kezdeményezései, a tantestület szakmai súlya
- tanulmányi eredményeink, sikereink
- az egyes tantárgyakban felmutatott kiemelkedő eredmények
- a neveltségi szint mutatói
- bukások száma és aránya
- a továbbtanulásra jelentkezők és felvettek aránya
- tanulmányi versenyeken való részvétel és teljesítmények
- nyelvvizsga eredmények
- a rend és tisztaság, az otthonosság, az egyéni arculat megjelenése
- közösségi rendezvényeink, ünnepségeink színvonala
- a könyvtár forgalma, olvasottsági mutatók
- a tantestület továbbképzésben való részvétele, az önképzés sikerei, publikációs tevékenységek
- szakmai testületekben való közreműködés, sikerek
- kapcsolat a tanulókkal, szülőkkel és közvetett partnereinkkel
- az iskola felszereltsége, eszközök használata

- a takarékos és célszerű gazdálkodás mutatói

3.16. A nemzetiség kultúrájának megismerése

Iskolánk fő profilja az emelt szintű német nemzetiségi oktatás, így kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy minden diákunk számára biztosítsuk a helyi németiség kultúrájának megismerést. Ennek részletes tematikája a német népismeret tantárgy helyi tantervében található.

Emellett számtalan programunk is szolgálja az ismeretek élményszerűvé tételét, elmélyítést.

A TÁMOP 3.1.7. nyertes pályázatunk keretében feltöltött jó gyakorlataink egyikének címe: „A német nemzetiségi oktatás tanórán kívüli elemei”.

Alsó tagozaton családi napok keretében elevenítjük fel a helyi hagyományokat, szervezünk Mártonnapot, működik német nemzetiségi tánccsoportunk is.

Célunk e területen:

- A kisebbségekhez tartozó emberek kultúrájának, szokásainak, életmódjának, hagyományainak megismerése, megbecsülése.
- A környékünkön élő kisebbséghez tartozó népek történetének megismerése.
- A különböző kultúrák iránti nyitottság, elfogadás és megértés erősítése.
- Nemzetiségek, etnikai csoportok tisztelete, empátia, tolerancia, együttműködés.
- Multikulturalitás és interperszonalitás.
- A nemzeti és etnikai identitás kapcsolata.
- Az esztétikai érzék fejlesztése.
- Keltse fel a diákok érdeklődését, indítsa be intellektuális kíváncsiságukat, ösztönözze őket önálló felelősség vállalására és kutatómunka végzésére.

3.17. További elvek

Oktató-nevelő munkánk fő alappillérei az együttműködés, nyitottság, rugalmasság és jövőre orientáltság.

Meggyőződésünk, hogy csak a fenti elvek érvényesülésével lehetünk igazán sikeresek, vagyis fejleszthetjük leginkább diákjaink képességeit, személyiségét, testi és lelki egészségét.

*„A pedagógus hit kettőt tételez fel:
hogy az emberek /az eddiginél különbbé/ nevelhetők,
s hogy /az eddiginél többre/ taníthatók.”*

(Németh László)

4. Legitimációs záradék

Iskolánk Pedagógiai Programját a nevelőtestület alkotta, a szakmai munkaközösségek az összeállítással egyetértének, a jövőben annak figyelembevételével végzik munkájukat.

Ez a Pedagógiai Program 2020. szeptember 1-től hatályos.⁸

A Pedagógiai Programot az Intézményi Tanács megismerte, véleményezte, annak elfogadásával egyetért.

---

⁸ Köznevelési tv. 26.§ 5.

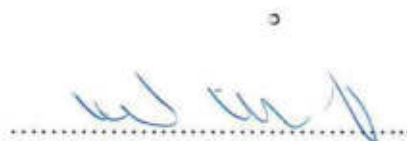

Intézményi Tanács elnöke

A Pedagógiai Programot a Szülői Szervezet megismerte.

3

Heimné Klock Éva
Szülői Szervezet elnöke

A Pedagógiai Programot jóváhagyta⁹:

Groszeibl Andrea
Igazgató

Mór, 2020-08.31.

5. Mellékletek

5.1. Könyvtár-pedagógiai program

1. Törvényi előírások

➤ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 165.§ (4)
„A könyvtárostanár a nevelő-oktató tevékenységét könyvtár-pedagógiai program alapján végzi.”

2. A könyvtár-pedagógiai program dokumentumai

- Nat 2020
- Kerettanterv
- Helyi tantervek
- Pedagógiai Program

3. A könyvtár iskolában, pedagógiai, tanulási tevékenységben betöltött szerepe

A Petőfi Sándor Általános Iskola könyvtára nem nyilvános könyvtár, az iskola nevelői és tanulói látogatják. A könyvtárra épülő tevékenységek a pedagógiai program több területén is megjelennek. Az iskolai könyvtár a nevelő- és oktatómunka információs bázisa, a tanulás, az ismeret- és információszerzés egyik fontos színtere és eszköze, valamint a tehetséggondozás és a felzárkóztatás színtereként is funkcionál. A könyvtárlátogatás a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységi forma is lehet.

4. A könyvtárhasználati nevelés célkitűzései

- Könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása
- Dokumentumismeret és használat
- Könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete és használata
- Tanulási képességek fejlesztése
- Eszköztudás

5. A könyvtárhasználati ismeret témakörei

- Általános könyvtárhasználati ismeretek
Könyvtár rendje, használata, könyvtári rendszer,
dokumentumismeret, dokumentumtípusok tartalmi és formai
megismerése és ennek technikája
- Könyvtári tájékoztató eszközök és használata
- Tanulási képesség fejlesztése
A különböző forrásokból szerzett információk és feldolgozásuk

6. A tananyag szerkezete

- A tananyag elsősorban spirális, másodsorban lineáris
szerkezeti felépítésű
- Spirális szerkezetű
  - A rendszeresen ismétlődő tananyag egyre gazdagabb
tartalommal telítődik
- Lineáris szerkezetű
  - Súlyponti ismeretkörök évfolyamonkénti fogalmi kifejtése

7. A könyvtártan befogadó tantárgyai

- Magyar nyelv és irodalom 1-8. évfolyam
Tematika: A tanulási képesség fejlesztése
- Digitális kultúra: 5-8. évfolyam
Tematika: Könyvtári informatika

8. A könyvtár tanórakerete a helyi tantervekben

<i>1-4. évfolyam</i>	<i>5-6. évfolyam</i>	<i>7-8. évfolyam</i>
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom Digitális kultúra	Magyar nyelv és irodalom Digitális kultúra
4+4+4+4=12 magyar	2+2=4 Digitális kultúra 4+4= 8 magyar	2+2=4 Digitális kultúra 4+4= 8 magyar
Összesen: 12 óra	Összesen: 12 óra	Összesen: 12 óra

9. A könyvtárhasználat beépülése a különböző tantárgyakba

A könyvtárhasználatra nevelés **tantárgyközi nevelési feladat**. Az informatikában és a magyar nyelvben található könyvtári célismeretek és műveletek tantervi követelményei biztosítják a minden tantárgyban közös alapvető tudás fokozatos és biztos megszerzését. Az egyszer elsajátított ismeretek azonban könnyen feledésbe merülnének, ha a különböző tantárgyak nem adnának lehetőséget sokoldalú alkalmazásukra, a tantárgyi jellegnek megfelelő folyamatos kiegészítésükre.

10. Könyvtárhasználat helyi tanterve

<i>Belépő tevékenységformák</i>	<i>Tartalom</i>	<i>A továbbhaladás feltételei</i>
Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom		
1. évfolyam		
Évi óraszám: 4		
• Látogatás az iskolai könyvtárban • Válogatás a korosztálynak készült könyvekből: leporellók, képeskönyvek, mesekönyvek • A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok • Szavak magyarázata	• A könyvtár terei, szolgáltatásai. A könyvkölcsönzés módja • Olvasási szokások alakítása a könyvtárban • Gyermeklexikon használata	

gyermeklexikon használatával		
Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom 2. évfolyam Évi óraszám: 4		
• Gyermekkönyvek válogatása megadott témához, egyéni érdeklődés szerint. Kölcsönzés • Eligazodás a könyvekben tartalomjegyzék alapján • Tájékozódás a gyermeklexikon betűrendjében • Gyermeklapok megism. • Gyermekkönyv tartalmának megállapítása a kép és a szöveg együttes értelmezésével	• A könyvtárhasználat szabályai • A könyv tartalmi és formai elemei, főbb adatai • Gyermeklexikon szerkezete, használata • Gyermeklapok	• Felismeri a könyv főbb formai és tartalmi elemeit, meg tudja állapítani szerzőjét és címét • Gyermekkönyv témájának megállapítása a cím és az illusztrációk segítségével • Segítséggel keresni tud a gyermeklexikon betűrendjében
Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom 3. évfolyam Évi óraszám: 4		
• Könyvek keresése a szabadpolcon szerző és cím szerint • Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek témájának megállapítása (cím és tartalomjegyzék alapján) és csoportosításuk a főbb állományrészek szerint • Ismeretlen szavak értelmezése gyermeklexikon és értelmező szótár segítségével. A magyar helyesírási szótár használata	• A könyvtár terei és állományrészei • A könyvek tartalmi csoportjai: szépirodalom, ismeretterjesztő irodalom • A szótárak szerkezeti jellemzői, használata • Adatok, információk gyűjtésének, célszerű elrendezésének módja	• Eligazodás a könyvtár tereiben és a gyermekkönyvek között • A könyv témájának megállapítása a főbb tartalmi és formai elemek segítségével • Az ismeretterjesztő és szépirodalom megkülönböztetése • Címszavak keresése a gyermeklexikon és szótár betűrendjében

Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom

4. évfolyam

Évi óraszám: 4

• Látogatás a lakóhelyi gyermekkönyvtárban. Mesegyűjtemények, gyermekek részére készült verseskötetek válogatása a szabadpolcon • Megadott szempontok alapján a könyvtár megfigyelése, a tapasztalatok feljegyzése • Az iskolai és gyermekkönyvtárról szerzett tapasztalatok összehasonlítása, hasonlóság, különbség rögzítése írásban rajzban	• Az enciklopédia jellemzői, gyermekenciklopédiák • A nem nyomtatott dokumentumok alaptípusai • Szaktárgyi feladatok megoldása a megismert dokumentumokkal	• Könyvek tartalmi és formai elemeinek (pl. tartalomjegyzék, fűlszöveg) felhasználása a tartalom megállapításához
• Ismeretlen fogalmak, szavak keresése lexikonban, szótár betűrendjében • Fogalmak, nevek, témakörök keresése enciklopédiában a mutatók és a tartalomjegyzék alapján • Azonos fogalmak keresése az alapvető segédkönyv-típusokban; hasonlóságának és különbségének megállapítása • Tények és adatok gyűjtése segédkönyvekből tantárgyi témához. A szerzett ismeretekről jegyzet, vázlat segítségével	• Az enciklopédia jellemzői, gyermekenciklopédiák • A nem nyomtatott dokumentumok alaptípusai • Szaktárgyi feladatok megoldása a megismert dokumentumokkal	• Tájékozódás szótárakban, gyermeklexikonokban, segítséggel enciklopédiában • Gyűjtőmunka megadott segédkönyvből segítséggel, beszámoló a megtalált információról

beszámoló		

Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom

5. évfolyam

Évi óraszám: 4

Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• A könyvtár tereinek és állományrészeinek megkülönböztetése • Szöveges és képi információk értelmezése • Könyvek tartalmának megállapítása és ismertetése formai és tartalmi elemeik felhasználásával • Könyvek keresése különböző tantárgyak megadott témáihoz • Segédkönyvek használata ismeretlen fogalmak, kifejezések, eseményekhez, személyekhez kapcsolódó adatok kereséséhez, nyelvhelyességi önellenőrzéshez • A felhasznált források azonosítása a dokumentumok főbb adatainak megnevezésével	• A könyvtár raktári rendje • Dokumentumtípusok: könyv, időszaki kiadvány, sajtótermék, évkönyv • Segédkönyvek: szótár, lexikon, enciklopédia	• Könyvtári gyűjtőmunka különféle tantárgyak megadott témáihoz • Szótárak, gyermeklexikonok használata

Befogadó tárgy: Digitális kultúra

5. évfolyam

Évi óraszám: 2

Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei

• Megadott művek keresése és tematikus gyűjtőmunka a könyvtár szabadpolcos állományában a feliratok és a raktári jelzet segítségével • Különböző típusú és témájú dokumentumok formai, tartalmi és használati jellemzőinek megállapítása	• Raktári rend, raktári jelzet • Szépirodalom: betűrend • Ismeretközlő irodalom: szakrend • Dokumentumtípusok - nyomtatott (könyv, sajtótermékek) - nem nyomtatott (audiovizuális és számítógéppel olvasható)	• Tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában • Legyen képes megkülönböztetni a főbb dokumentumtípusokat

Befogadó tárgy: Digitális kultúra

6. évfolyam

Évi óraszám: 2

Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• Azonos művek keresése különböző ismerethordozókon • A katalóguscédula értelmezése. Tájékozódás dokumentumokról a szerző, cím és egyéb szempontok szerint a betűrendes leíró katalógus segítségével	• Betűrendes leíró katalógus szerkezete, használata	• Tudjon szerző és cím szerint keresni a betűrendes leíró katalógusban

Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom

6. évfolyam

Évi óraszám: 4

Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• Különböző sajtótermékek megismerése • Tematikus gyűjtőmunka folyóiratokból • A gyűjtött anyag	• Sajtótermékek jellemzői: - formai - tartalmi • Nyomtatott dokumentumok információi	• Anyaggyűjtés segédkönyvekből, sajtótermékekből • Jegyzet és vázlat készítése • Vizuális információk

feldolgozása (jegyzetkészítés, rendszerezés, vázlatkészítés, felhasználás) • Segédkönyvek használata különböző szövegtípusok feldolgozásában • Segédkönyvek csoportosítása. Azonos fogalmak keresése és értelmezése szótárban, lexikonban és enciklopédiában • Nem szöveges információk (képek, ábrák jelek) értelmezése	- szövegtípusok - illusztráció • Az adatfeldolgozás alapvető ismeretei	szerepének megértése

Befogadó tárgy: Digitális kultúra

7. évfolyam

Évi óraszám: 2

Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• A kézikönyvtár összetételének és tájékozódásban betöltött szerepének megismerése • A kézikönyvtár jellemző könyvtípusainak használata szaktárgyi feladatok megoldásában • Különböző típusú könyvtárak megismerése könyvtárlátogatással, ill. közvetett forrásokból	• Kézikönyvtár: könyvtípusok, használati jellemzőik • Könyvtártípusok: nemzeti könyvtár, szak-, köz- és iskolai könyvtár	• Tudja, hogy milyen könyvtípusok tartoznak a kézikönyvtárhoz • Tudjon információt keresni segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia) • Szerezzen tapasztalatokat a lakóhelyi közművelődési könyvtárban • Tudja, hogy hazánk nemzeti könyvtára az Országos Széchényi Könyvtár

Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom

7. évfolyam

Évi óraszám: 4

Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• Önálló tájékozódás a könyvtárban • Anyaggyűjtés különböző tantárgyak témáihoz • Egyszerűbb témák önálló feldolgozása a könyvtár dokumentumainak (segédkönyv, kézikönyv, ismeretterjesztő könyv, folyóirat stb.) felhasználásával • A forrásfeldolgozás lépéseinek alkalmazása: a téma pontos megfogalmazása, problémafelvetés, forrásválasztás és -feldolgozás segítségével (jegyzetelés, rendszerezés, vázlatkészítés), beszámoló (szóban vagy írásban), hivatkozás a forrásra	• A könyvtár dokumentumainak felhasználása különféle témák feldolgozásában	• A kézikönyvtár funkciójának ismerete • Gyűjtőmunka segédkönyvekből • Jegyzet és vázlat készítése • Beszámoló megadott forrásból

Befogadó tárgy: digitális kultúra

8. évfolyam

Évi óraszám: 2

Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• Források keresése szaktárgyi feladatokhoz tárgyi	• Tárgyi katalógusok: szakkatalógus, tárgyszó	• Tudja, hogy a tárgyszó, ill. szakjelzet a könyv tartalmát

katalógusok segítségével • A keresett téma kifejezése tárgyszóval, ill. szakjelzettel • A tematikus keresés lépéseinek felismerése, gyakorlása	katalógus	fejezi ki • Tudjon a szakjelzet alapján a szabadpolcon ismeretterjesztő műveket keresni • Legyen képes – segítséggel – egyszerű keresési feladatokat megoldani a tárgyi katalógus felhasználásával
<i>Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom</i> <i>8. évfolyam</i> <i>Évi óraszám: 4</i>		
<i>Belépő tevékenységformák</i>	<i>Tartalom</i>	<i>A továbbhaladás feltételei</i>
• Forráskeresés tantárgyi vagy közhasznú problémák megoldásához a könyvtár tárgyi katalógusaiban • A kiválasztott források lényegének rögzítése cédulázással • Szóbeli vagy írásbeli beszámoló készítése többféle forrás felhasználásával	• Tárgyi katalógus • Forrásjegyzék • Cédulázás	• A könyvtár tájékoztató eszközeinek használata (kézikönyvtár, katalógusok) • Keresés segítséggel a könyvtár tárgyi katalógusaiban • Témafeldolgozás egy-két forrással

5.2. EFOP 3.2.3. „Digitális környezet a köznevelésben” című pályázat megvalósítása

Célunk egy jövőre orientált, nyitott, digitális téren is folyamatosan fejlődő iskola megerősítése, mely diáknak, pedagógusnak is biztosítja az élményszerű tanulást, tanítást!

A digitális pedagógiai módszertanok komplex, intézmény szintű fejlesztésével, a pedagógusok képzésével és a támogató eszközök bevezetésével kívánjuk iskolánk digitális képzési, illetve képzettségi színvonalát emelni, ezen keresztül pedig az alábbi területekben várjuk az előrelépést diákjaink, illetve pedagógusaink fejlődésében.

A digitális pedagógiai módszertanok komplex, intézményi szintű fejlesztése során az alábbi módszertani csomagok bevezetésével, és a bevezetéshez kapcsolódó képzettségekkel kívánjuk elérni a fenti célokat:

- matematikai kompetencia fejlesztése:

felső tagozat: GEOMATECH – Élményalapú, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer felső tagozatosok számára készült digitális pedagógiai-módszertani csomag – matematika tantárgyhoz kapcsolódóan

Ezzel lehetővé válik az elvont matematikai fogalmak könnyebb megértetése, élményalapú oktatás, motiváció.

- a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

alsó tagozat: Projektszemléletű ismeretátadás az alsó tagozaton

LEGO® WeDo eszközökkel - matematika tantárgyhoz kapcsolódóan

Robotika mobil labor alsó tagozat

Ügyesedni szoftvercsomag – differenciáláshoz.

felső tagozat: Problémamegoldás LEGO® robottal Digitális kultúra és technika tantárgyakhoz kapcsolódóan

Robotika mobil labor felső tagozat

A választásunk indoklása: Mindkét tagozaton fontos a logikus, problémamegoldó gondolkodás, kreativitás fejlesztése, az élményalapú, felfedező tanulás, hiszen így megőrizhető a tanulói motiváció.

- a természettudományos megismerés támogatása

GEOMATECH – Élményalapú, interaktív, digitális természettudományi feladat- és tananyagrendszer felső tagozatosok számára

A pályázat keretében a bevont tanulócsoportokban a tanórák 40%-ában IKT eszközökkel támogatott tanórákat tartunk.

A pályázat megvalósítása jó lehetőséget biztosít a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való differenciált foglalkozásra.

Célok a pedagógus saját tanítási stílusához és a diákok, tanulócsoportok tanulási igényeihez illeszkedően:

- A projekt keretében létrehozott digitális tartalmakat alkalmazni, saját képzési gyakorlatába illeszteni, azokat személyre szabni és új interaktív tartalmakat létrehozni;
- Az átadott módszertanok segítségével a tanulók motivációját erősíteni és fenntartani, valamint a tanulók matematikához, magyar nyelv és irodalomhoz és a természettudományokhoz való pozitív hozzáállását erősíteni;
- A pedagógus képes lesz:
- Internetes portálok funkcióit alkalmazni;
- A portálon megtalálható digitális online feladatgyűjtemény tartalmakat saját óravázlatába beépíteni;
- Nyílt forráskódú rendszert használni az oktatásban.
- A megjelenő modellek és összefüggések szemléltetésére, valamint a korosztálynak megfelelő természettudományos kísérletek szimulálására a GEOMATECH portálon található digitális tartalmak, vagy a GeoGebra szoftver segítségével;
- Alapszinten egyszerű tananyagegységeket előállítani, vagy meglévőkön differenciálás céljából egyszerűbb módosításokat végrehajtani;
- Csoportmunkát (akár virtuálisan is) kialakítani és irányítani a szociális kompetenciák fejlesztéséhez;
- Nyílt végű feladatok és a pozitív visszacsatoláson keresztül a tanulók tanulási motivációját fenntartani
- A tanulóknak felébresztheti az olvasási kedvet

- Fejlesztani a NAT által fontosnak tartott kulcskompetenciák közül az anyanyelvi, a digitális, a szociális, az esztétikai-művészeti kulcskompetenciákat
- Elősegíteni további a 21. században alapvető elvárásként megjelenő multiliteralitást, azaz mind ana-lóg-, mind digitális platformon történő kommunikációs kompetencia fejlesztését, tovább mélyíteni az IKT-kompetencián belül digitális produktivitással és értékteremtéssel kapcsolatos ismereteket

Fő célunk a matematika, problémamegoldó gondolkodás és a természettudományos megismerés fejlesztése maximálisan az adott tanulócsoport igényeihez igazodva. A problémamegoldó gondolkodás fejlesztését alsó tagozaton tanórai keretben, felső tagozaton tehetséggondozó céllal szakköri keretben valósítjuk meg.

Álmunk egy igazi jövőre orientált, modern, nyitott szemléletű iskola, ahol a rendelkezésre álló speciális eszközök és szoftverek maximálisan támogatják a rugalmas gondolkodás és a kreativitás fejlődését. Cé-lunk a pedagógia területén is elterjeszteni, alkalmazni a tudásmegosztást a partnereink felé, hiszen ez a folyamatos fejlődés alapja.

A pályázat által finanszírozott eszközökkel, megszerzett tudással és szemlélettel könnyebben megőrizhetjük a diákok kíváncsiságát a világ és a felmerülő problémák iránt. Megvalósulhat a felfedezve, tevékenykedtetve tanulás. Hiszen a jövőjük záloga ez!

5.3. Tantárgyakra bontott helyi tantervek

A tantárgyi helyi tantervek méretük miatt külön dokumentumban találhatóak meg.